

อุตสาหกรรมสาร

วารสารของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม พิมพ์เป็นปีที่ 54 ฉบับเดือนมีนาคม - เมษายน 2555

SMEs จะมีกลยุทธ์
การปรับตัวเชิงรุก
และเรียนรู้อย่างไรต่อ AEC?

วิเคราะห์จุดตาย
4 อุตสาหกรรมเสาหลักไทย
เมื่อประตู AEC เปิด

ผลักดันไทย
ให้มีบทบาทนำในเวที AEC

โอกาสและช่องทางธุรกิจ
ในประเทศ พม่า ลาว เวียดนาม

หน่วยงานเครือข่าย กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาค

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1

(เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง พะเยาแพร่ น่าน)
158 ถนนทุ่งโฮเต็ล ต.วัดเกต อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50000
โทรศัพท์ (053) 245 361-2, 243 494, 242 226
โทรสาร (053) 248 315
e-mail: ipc1@dip.go.th

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 2

(พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ ตาก)
292 ถนนเลี้ยวเมือง-นครสวรรค์ ต.บ้านกร่าง
อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทรศัพท์ (055) 282 957-9 โทรสาร (055) 283 021
e-mail: ipc2@dip.go.th

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 3

(พิจิตร กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี
ชัยนาท สิงห์บุรี ลพบุรี)
200 ม.8 ถนนเลี้ยวเมือง ต.ท่าหลวง
อ.เมือง จ.พิจิตร 66000 โทรศัพท์ (056) 613 661-5
โทรสาร (056) 613 559 e-mail: ipc3@dip.go.th

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 8

(สุพรรณบุรี กาญจนบุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา
นครปฐม นนทบุรี รามบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม
เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์)
117 หมู่ 1 ถนนมาลัยแมน ต.ดอนก่ายาน
อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี 72000
โทรศัพท์ (035) 441 027, 441 029, 441 031
โทรสาร (035) 441 030
e-mail: ipc8@dip.go.th

หน่วยงานส่วนกลาง

(กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ
นนทบุรี ปทุมธานี ถนนพระรามที่ 6 ราชเทวี)
กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2202 4422-3 โทรสาร 0 2354 3152

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 11

(สงขลา ตรัง พัทลุง สตูล ยะลา ปัตตานี นราธิวาส)
165 ถนนกาญจนวนิช ต.น่าน้อย อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110
โทรศัพท์ (074) 211 905-8 โทรสาร (074) 211 904
e-mail: ipc11@dip.go.th

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 4

(อุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย เลย)
399 ม.11 ถนนมิตรภาพ ต.โนนสูง อ.เมือง จ.อุดรธานี 41330
โทรศัพท์ (042) 207 232-6, 207-238 โทรสาร (042) 207 241
e-mail: ipc4@dip.go.th

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 5

(ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด
มุกดาหาร สกลนคร)
86 ถนนมิตรภาพ ต.สำราญ อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000
โทรศัพท์ (043) 379 296-9 โทรสาร (043) 379 302
e-mail: ipc5@dip.go.th

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 7

(อุบลราชธานี ยโสธร อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ)
222 หมู่ที่ 24 ถนนคลังอาวุธ ต.ขามใหญ่ อ.เมือง
จ.อุบลราชธานี 34000
โทรศัพท์ (045) 313 772, (045) 313 945,
(045) 314 216, (045) 314 217
โทรสาร (045) 312 378, (045) 312 493
e-mail: ipc7@dip.go.th

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 6

(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)
333 ถนนมิตรภาพ ต.สูงเนิน อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา 30170
โทรศัพท์ (044) 419 622 โทรสาร (044) 419 089
e-mail: ipc6@dip.go.th

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 9

(ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง จันทบุรี สระบุรี
ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว)
67 ม.1 ถนนสุขุมวิท ต.เสม็ด อ. เมือง จ.ชลบุรี 20000
โทรศัพท์ (038) 261-203, 273-702, 784 654-5
โทรสาร (038) 273 701
e-mail: ipc9@dip.go.th

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 10

(นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี กระบี่ ภูเก็ต พังงา ภูเก็ต ชุมพร)
131 ม.2 ถนนเทพรัตนกวี ต.วัดประดู่ อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000
โทรศัพท์ (077) 200 395-8 โทรสาร (077) 200 449
e-mail: cre-pic10@dip.go.th

Contents

วารสารของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม พิมพ์เป็นปีที่ 54 ฉบับเดือนมีนาคม - เมษายน 2555

5 knowledge

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)
กับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

8 Information

ภาพรวมของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
(ASEAN Economic Community: AEC)

11 Special Talk

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
พ็เลียง SMEs ไทยบนสังเวียน AEC
“โครงการเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการ
เพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน”

14 Smart Smes

ผลักดันไทย ให้มีบทบาทนำในเวที AEC

17 Market & Trend

SMEs จะมีกลยุทธ์การปรับตัวเชิงรุก
และเชิงรับอย่างไรต่อ AEC?

22 Opportunity

พม่า กับ AEC
โอกาสทางธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการไทยควรรู้

25 SMEs Profile

เวียดนาม กับ AEC
โอกาสทางธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการไทยควรรู้

29 SMEs Tour

สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว กับ AEC

35 Report

วิเคราะห์ จุดเป็น จุดตาย
4 อุตสาหกรรมเสาหลักไทยเมื่อประตู AEC เปิด

40 Book Corner

ถึงเวลาที่ SMEs ต้องตื่นตัวกับ AEC

ในปี 2558 ประเทศไทยและประเทศสมาชิกของอาเซียนจะรวมตัวกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) อย่างสมบูรณ์ ผ่านแผนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) ที่ประกอบด้วย การเป็นตลาดเดียวและฐานการผลิตร่วมกัน การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันและการพัฒนาที่เท่าเทียม

ปัจจุบันประเทศไทยมีผู้ประกอบการเอสเอ็มอี จำนวนกว่า 2.9 ล้านกิจการ คิดเป็นร้อยละ 99.6 ของจำนวนวิสาหกิจทั้งหมด มีการจ้างงานกว่า 10.5 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 77.8 ของการจ้างงานรวมทั้งประเทศ สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ หรือ GDP SMEs ถึง 3.75 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 37.1 ของมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของประเทศ

ในแต่ละปีจะมีผู้ประกอบการเพิ่มขึ้นทุกปี นับแต่ในปีภาคธุรกิจเอสเอ็มอีจำเป็นต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นเกี่ยวกับเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างทั่วถึง เพราะประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ ได้มีการเตรียมความพร้อมในการเป็น AEC ด้วยการขยายการค้า ขยายการลงทุนในประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยกัน และประเทศคู่เจรจาอาเซียน

ดังนั้น ผู้ประกอบการ SMEs ไทย จำเป็นที่จะต้องพัฒนาศักยภาพอย่างเร่งด่วน และเตรียมรองรับกับการเปิดตลาดการค้าเสรี ต้องมีการผลิตสินค้าให้ตรงกับมาตรฐานสากล และพร้อมที่จะรับข้อตกลงทางการค้าที่เปลี่ยนแปลงชนิดพลิกหน้ามือเป็นหลังมือ การทำธุรกิจในกลุ่มประเทศอาเซียนจะเป็นเสมือนหนึ่งเป็นประเทศเดียวกัน การแข่งขันด้านราคา ด้านมาตรฐาน ด้านคุณภาพย่อมเกิดขึ้น ดังนั้นถึงเวลาแล้วที่เอสเอ็มอีไทยต้องตื่นตัว และร่วมมือกันอย่างมีสติและปัญญา

SMEs ลู้ ! ลู้ !

บรรณาธิการบริหาร

อุตสาหกรรมสาร

เจ้าของ

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

คณะที่ปรึกษา

นายพสุ โลหารชุน

อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

นายวีรนนท์ นิลदानวงศ์

รองอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

นายกิตติพัฒน์ ปณิธาน

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

บรรณาธิการอำนวยการ

นางอร ทิมะพันธุ์

ผู้อำนวยการกลุ่มประชาสัมพันธ์

บรรณาธิการบริหาร

นางสาวปณทิพย์ เปลียนโมฬี

กองบรรณาธิการ

นายชูศักดิ์ เอกชน, นางสมจิตต์ เตียวสุนทรวงศ์,
นายวิระพล ผ่องสุภา, นายไพฑูรย์ มะเมียเมือง,
นางสุรางค์ งามวงศ์, นายธวัชชัย มะกล้าทอง,
นางสาวกนกกรักษ์ นุกูลโรจน์, นางเกสร ภูแดง

ฝ่ายภาพ

นางวิภาณี อวยพรรุ่งรัตน์, นางสมใจ รัตนโชติ,
นายธำนิษฐ์ กล้าพัก, นายสุทิน คณาเดิม,
นายยิ่งยง สันติลักษณ์

ฝ่ายสมาชิก

นางสาวกัลลิกา ชุมศรี, นายสุรินทร์ ม่วงน้อย,
นางสาวศิริธร ชัยรัตน์

จัดพิมพ์

บริษัท ซี แอด โพรโมชัน (1997) จำกัด
77/14 หมู่บ้านชลลดา ซ.2 ถนนสายใหม่
แขวงสายใหม่ เขตสายใหม่ กรุงเทพฯ 10220
โทร. 0 2991 3031-3 แฟกซ์ 0 2991 3066

สมัครสมาชิกวารสาร

บรรณาธิการวารสารอุตสาหกรรมสาร
กลุ่มประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กทม. 10400
สมัครผ่านโทรศัพท์ 02 - 354 3299
สมัครผ่านเว็บไซต์
<http://e-journal.dip.go.th>

“บทความ บทสัมภาษณ์

หรืองานเขียนที่ตีพิมพ์ในวารสารเล่มนี้

เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนแต่ละท่าน

ทางวารสารไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

หากประสงค์จะนำบทความใดๆ ในวารสารไปตีพิมพ์เผยแพร่

ควรแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรต่อกองบรรณาธิการ”

Knowledge

เรื่อง: ปาณทิพย์ เปลี่ยนโมฬี

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) กับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

ประชาคมอาเซียน

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations: ASEAN) หรือ “อาเซียน” เป็นองค์การทางภูมิรัฐศาสตร์และองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีประเทศสมาชิกทั้งหมด ๑๐ ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ บรูไน ลาว กัมพูชา เวียดนาม และพม่า อาเซียนมีพื้นที่ประมาณ ๔ ล้านตารางกิโลเมตร มีประชากรประมาณ ๖๐๐ ล้านคน

อาเซียนมีจุดเริ่มต้นมาจากสมาคมอาสา ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยประเทศไทย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ แต่ได้ถูกยกเลิกไป ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้มีการลงนามใน “ปฏิญญากรุงเทพฯ” อาเซียนได้ถือกำเนิดขึ้นโดยมีรัฐสมาชิกเริ่มต้น จำนวน ๕ ประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อความร่วมมือในการเพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม วัฒนธรรมในกลุ่มประเทศสมาชิก และการธำรง

รักษาสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาค และเปิดโอกาสให้คลายข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิกอย่างสันติ หลังจาก พ.ศ. ๒๕๒๗ เป็นต้นมา อาเซียนมีรัฐสมาชิกเพิ่มขึ้นจนเป็น ๑๐ ประเทศในปัจจุบัน “กฎบัตรอาเซียน” ได้มีการลงนามเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งทำให้อาเซียนมีสถานะคล้ายกับสหภาพยุโรปมากยิ่งขึ้น เขตการค้าเสรีอาเซียนได้เริ่มประกาศเมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และกำลังก้าวสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งจะประกอบด้วยวิสัยทัศน์และเสาหลักของประชาคมอาเซียน ดังนี้

องค์ความรู้ "ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน" (ASEAN Economic Community: AEC)

วิสัยทัศน์อาเซียน 2020

เพื่อกำหนดเป้าหมายว่าภายในปีค.ศ. 2020

(พ.ศ. ๒๕๖๓) อาเซียนจะเป็น

- ๑) วงสมานฉันท์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ๒) หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่างมีพลวัต
- ๓) มุ่งปฏิสัมพันธ์กับประเทศภายนอก
- ๔) ชุมชนแห่งสังคมที่เอื้ออาทร

ประชาคมอาเซียนประกอบด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่

๑) **ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน** (ASEAN Political-Security Community:APSC) มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข แก้ไขปัญหาภายในภูมิภาคโดยสันติวิธี และยึดมั่นในหลักความมั่นคงรอบด้าน

๒) **ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community:AEC)** เน้นเป้าหมายด้านเศรษฐกิจหลักที่สำคัญในการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างอาเซียน ภายหลังการลงนามจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจมีองค์ประกอบสำคัญคือการเป็นตลาดและเป็นฐานการผลิตร่วมกัน โดยมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมืออย่างเสรี และเงินลงทุนที่เสรีมากขึ้น มีความสามารถในการแข่งขันสูง มุ่งสร้างความเท่าเทียมในการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศอาเซียน และการส่งเสริมการรวมกลุ่มอาเซียนเข้ากับประชาคมโลก ขนาดของตลาดอาเซียนที่ใหญ่ขึ้น มีอำนาจซื้อสูงขึ้น ความสามารถในการแข่งขันกับภูมิภาคอื่นที่เพิ่มขึ้น ซึ่งช่วยให้ชาติสมาชิกสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจึงเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในการขยายการส่งออกและโอกาสทางการค้า และการบริการในสาขาที่ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขัน เช่น การท่องเที่ยว โรงแรมและภัตตาคาร สุขภาพ ฯลฯ นอกจากนี้ ยังจะช่วยเสริมสร้างโอกาสในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมายังอาเซียน ซึ่งจะเพิ่มอำนาจการต่อรองของอาเซียนในเวทีการค้าโลก และยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในอาเซียนโดยรวม

๓) **ประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน** (ASEAN Socio-Cultural Community:ASCC) มีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ร่วมกันในสังคมที่เอื้ออาทร ประชากรมีสภาพความเป็น

อยู่ที่ดี ได้รับการพัฒนาในทุกด้าน และมีความมั่นคงทางสังคม (Social security) โดยเน้นการส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่างๆ เช่น (๑) การพัฒนาสังคม โดยการยกระดับความเป็นอยู่ของผู้ด้อยโอกาสและผู้ที่ยากไร้ในถิ่นทุรกันดาร และส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของกลุ่มต่างๆ ในสังคม (๒) การพัฒนาการฝึกอบรม การศึกษาระดับพื้นฐานและสูงกว่า การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสร้างงาน และการคุ้มครองทางสังคม (๓) การส่งเสริมความร่วมมือในด้านสาธารณสุขโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ เช่น โรคเอดส์ และโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (๔) การจัดการปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (๕) การส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน นักคิดและศิลปินในภูมิภาค

ประชาคมอาเซียน จึงเป็นความท้าทายและโอกาสใหม่ของประเทศไทยที่จะส่งผลให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจที่จะมีการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มในภูมิภาค (Regional Value Chain) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การเพิ่มอำนาจในการต่อรอง และการขยายตลาดอาเซียนที่มีประชากรกว่า ๕๙๐ ล้านคน ดังกล่าวข้างต้น

สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาฯฉบับที่ ๑๑ เกี่ยวกับ AEC

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ ได้ให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนใน พ.ศ. ๒๕๕๘ ครอบคลุมทั้งมิติด้านความมั่นคง สังคม-วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ

ซึ่งเป็นเสาหลักของประชาคมอาเซียน แม้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ จะไม่ได้กำหนด “ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมของประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” ไว้เป็นการเฉพาะก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง “แนวทางปฏิรูปประเทศไทยท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง” ซึ่งเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยได้เสนอแนะให้รัฐบาลเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปีพ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งจะส่งผลกระทบในด้านบวกและด้านลบต่อประเทศไทย ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เนื่องจากประเทศไทยยังมีผลผูกพันให้ต้องเปิดเสรีในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็น การค้า สินค้า การค้าบริการ การลงทุน การเคลื่อนย้ายเงินทุน การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ และการดำเนินงานตามความร่วมมือรายสาขาอื่นๆ เช่น ความร่วมมือด้านเกษตรอาหารและป่าไม้ ความร่วมมือด้านทรัพยากรทางปัญญา เป็นต้น

ดังนั้น การปฏิรูปทุกด้านควรมีการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยประเทศไทยต้องมีการวิเคราะห์สถานการณ์ ประเมินศักยภาพจากการเปิดเสรีในหลายๆ ด้าน การใช้ประโยชน์และเตรียมความพร้อมรับมือจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งเป็นสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นอย่างมีอาชวาทได้ โดยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ตลอดจนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ และสร้างกลไกในการเยียวยาหรือมาตรการสนับสนุนต่างๆ ขึ้นมารองรับ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับภาคเอกชน และภาคประชาชนให้มี

ความพร้อมในการรับมือกับกระแสการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเช่น ควรจัดตั้งคณะทำงาน หรือหน่วยงานเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับภาคเกษตรที่จะได้รับผลกระทบโดยตรงจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

แนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ จะนำไปสู่การกำหนดแผนกลยุทธ์ หรือแผนปฏิบัติการของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของประเทศไทย ทั้งในส่วนของประเทศที่ไทยจะได้รับจากประชาคมอาเซียน และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากประชาคมอาเซียน ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนบังเกิดผลในทางปฏิบัติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ ได้กำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนใน พ.ศ. ๒๕๕๘ ไว้ครอบคลุมในทุกมิติทั้งด้านความมั่นคง สังคม-วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐและภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ได้แก่ รัฐบาล ราชการส่วนกลาง กระทรวง/กรม กลุ่มจังหวัด/จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมธนาคารไทย สภาอุตสาหกรรมหอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สมาคมผู้ประกอบการ สถาบันการศึกษาทุกระดับ องค์การพัฒนาเอกชน สมาคม มูลนิธิ องค์การอาสาสมัครต่างๆ สภาชุมชน กรรมการหมู่บ้าน ประชาคมหมู่บ้าน ฯลฯ จะต้องร่วมมือกันในการแปลงแนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนดังกล่าว ไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

• แหล่งข้อมูล

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรุงเทพมหานครออนไลน์
<http://region4.prd.go.th/>
www.nesdb.go.th
<http://thaingo.org>

Information

เรื่อง : สำนักบริหารยุทธศาสตร์
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ภาพรวมของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC)

อาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นตามปฏิญญากรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 มีประเทศสมาชิกรวม 10 ประเทศ แบ่งเป็น ประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ คือ บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย และประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่ 4 ประเทศ คือ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือเรียกสั้นๆว่า กลุ่ม CLMV (Cambodia, Lao, Myanmar, Vietnam)

อาเซียนก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เริ่มแรกเพื่อสร้างสันติภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อันนำมาซึ่งเสถียรภาพทางการเมืองและความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม และเมื่อการค้าระหว่างประเทศในโลกมีแนวโน้มกีดกันการค้ารุนแรงขึ้น ทำให้อาเซียนได้หันมามุ่งเน้นกระชับและขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการค้าระหว่างกันมากขึ้น อย่างไรก็ตามก็ยังคงไว้ซึ่งวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการดังนี้

- ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในภูมิภาค
- รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและความมั่นคงในภูมิภาค
- ใช้เป็นเวทีแก้ไขปัญหาความขัดแย้งภายในภูมิภาค

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การดำเนินงานความร่วมมือด้านเศรษฐกิจของอาเซียนมีความคืบหน้ามาตามลำดับไม่ว่าจะเป็นการจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 การเจรจาเพื่อเปิดตลาดการค้าบริการ และการลงทุนในภูมิภาคจนถึงปัจจุบัน ผู้นำอาเซียนได้มุ่งให้ความสำคัญกับการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) ซึ่งเร็วขึ้นกว่ากำหนดการเดิมที่ผู้นำอาเซียนได้เคยประกาศแสดงเจตนาไว้ตามแถลงการณ์บาหลี ถึง 5 ปี

ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community : AC) ประกอบไปด้วย 3 เสาหลัก คือ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยมี **กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)** เป็นกรอบหรือพื้นฐานทางกฎหมายรองรับซึ่งจะสร้างกฎเกณฑ์สำหรับองค์กรอาเซียนให้สมาชิกพันธกิจที่จะต้องปฏิบัติตาม (Legal Binding)

ในส่วนของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ซึ่งจะเป็นเสาหลักที่จะเป็นพลังขับเคลื่อนให้เกิดการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 เพื่อนำไปสู่การเป็นตลาด และฐานการผลิตร่วมกัน (Single Market and Single Production Base) และจะมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินลงทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรี รวมทั้งผู้บริโภคจะสามารถเลือกสรรสินค้าและบริการได้อย่างหลากหลายภายในภูมิภาค และสามารถเดินทางในอาเซียนได้อย่างสะดวกและเสรีมากยิ่งขึ้น สิ่งเหล่านี้นับเป็นความท้าทายที่สำคัญของอาเซียนที่จะต้องร่วมแรงร่วมใจและช่วยกันนำพาอาเซียนไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

แนวทางการนำร่องสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

แนวทางการนำร่องการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจเริ่มต้นจากการทดลองเร่งรัดการรวมกลุ่มใน 12 สาขาสำคัญของอาเซียน (12 Priority Integration Sectors) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการในสาขาต่างๆ ดังกล่าวได้อย่างเสรี และสร้างการรวมกลุ่มในด้านการผลิตและการจัดซื้อวัตถุดิบเพื่อส่งเสริมการเป็นฐานการผลิตร่วมของอาเซียน และมีการใช้ทรัพยากรต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากแนวทางดังกล่าวจึงได้กำหนดประเทศผู้ประสานงานหลัก (Country Coordinators) ในแต่ละสาขา ดังนี้

ประเทศ	สาขา	
อินโดนีเซีย	1. ผลิตภัณฑ์ยานยนต์	2. ผลิตภัณฑ์ไม้
มาเลเซีย	3. ผลิตภัณฑ์ยาง	4. สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
พม่า	5. ผลิตภัณฑ์เกษตร	6. ผลิตภัณฑ์ประมง
ฟิลิปปินส์	7. อิเล็กทรอนิกส์	
สิงคโปร์	8. เทคโนโลยีสารสนเทศ	9. สุขภาพ
ไทย	10. การท่องเที่ยว	11. การบิน
เวียดนาม	12. โลจิสติกส์	

เหตุผลในการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

อาเซียนจำเป็นต้องเร่งรัดการรวมกลุ่มภายในหรือเร่งจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแนวโน้มการทำข้อตกลงการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ มากขึ้น ทำให้อาเซียนต้องเร่งแสดงบทบาทการรวมกลุ่มด้วยความมั่นคงมากขึ้นกว่าแต่ก่อน และปรับปรุงการดำเนินงานให้ทันกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระแสการแข่งขันทางการค้าและการแข่งขันเพื่อดึงดูดการลงทุนโดยตรงนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นและมีแนวโน้มจะถ่างออกไปสู่ประเทศเศรษฐกิจใหม่มากขึ้น เช่น ประเทศจีน อินเดีย และรัสเซีย เป็นต้น

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในตลาดโลก เนื่องจากส่งเสริมให้เกิดการเปิดเสรีการค้าเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตระหว่างประเทศสมาชิกที่ลึกซึ้ง และกว้างขวางมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงาน รวมถึงความร่วมมือด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน เพื่อลดอุปสรรคให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานการครองชีพและความกินดีอยู่ดีของประชาชนภายในประเทศ และลดช่องว่างการเหลื่อมล้ำทางสังคมให้น้อยลง

ปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน

ความสำเร็จของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการ แต่สิ่งหนึ่งที่น่าจะมีส่วนสำคัญต่อการดำเนินงานนั้นน่าจะเป็นความเป็นหนึ่งเดียวกันของประเทศสมาชิกภายในกลุ่มที่จะต้องยึดมั่นและถือมั่นเป้าหมายในระดับภูมิภาคกันอย่างจริงจัง **ยอมสละผลประโยชน์บางประการของแต่ละประเทศเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมในระดับภูมิภาคร่วมกัน** มิเช่นนั้นแล้วก็ไม่อาจผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่ลึกซึ้งและกว้างขวางขึ้นได้

นอกจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว ปัจจัยอื่นๆที่จะช่วยส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจให้เห็นเป็นรูปธรรมและสร้างขีดความสามารถทางด้านเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคให้โดดเด่น ได้แก่

- **โครงสร้างพื้นฐานภายในภูมิภาค** โดยเฉพาะระบบการขนส่งที่จะต้องเชื่อมโยงถึงกันในระดับภูมิภาค เพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าและผู้คนได้อย่างสะดวกตลอดเส้นทาง รวมถึงการอำนวยความสะดวก ณ จุดผ่านแดนต่างๆ และส่งเสริมความร่วมมืออย่างจริงจังในสาขาที่มีผลเชื่อมโยงต่อการพัฒนาสาขาอื่นๆ (Spin Over Effect) ในอาเซียน เช่น สาขาพลังงาน สาขาการคมนาคม และการศึกษา เป็นต้น

- **นโยบายรวมในระดับภูมิภาค** อาเซียนจำเป็นต้องพิจารณาแนวทางการกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจร่วมกันในระดับภูมิภาค เพื่อช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการเจรจาต่อรอง รวมถึงสร้างผลประโยชน์ร่วมกันในระดับภูมิภาค ซึ่งมีความจะเป็นอย่างยิ่งที่แต่ละประเทศจะต้องให้ความสำคัญกับการปรับปรุงกฎเกณฑ์ ระเบียบหรือกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับความตกลงอาเซียนที่มีอยู่

- **กลไกการตัดสินใจ** อาเซียนควรพิจารณารูปแบบการตัดสินใจแบบอื่นๆ ในการพิจารณากำหนดนโยบายหรือตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมภายในของอาเซียน นอกเหนือจากระบบฉันทามติ (Consensus) ที่ใช้มาตั้งแต่เริ่มต้นของการรวมตัวทางเศรษฐกิจจนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีความเป็นไปได้ที่จะผลักดันให้มีการนำเอาระบบเสียงส่วนใหญ่ (Majority Vote) มาใช้กับกระบวนการตัดสินใจของอาเซียน แต่สมาชิกคงต้องหารือที่จะกำหนดแนวทางและขอบเขตของระบบเสียงส่วนใหญ่เพื่อให้มีความชัดเจนและโปร่งใสในการพิจารณาเรื่องสำคัญๆ ที่ประเทศสมาชิกจะได้รับประโยชน์ร่วมกัน

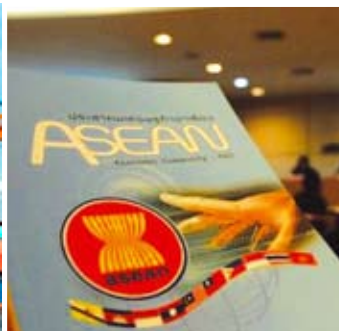
- **การสร้างสังคมกฎระเบียบ** อาเซียนจำเป็นต้องพัฒนาไปสู่สังคมกฎระเบียบ (Rule-based Society) และสร้างนโยบายด้านการค้าและการลงทุนที่สอดคล้องประสานในระดับภูมิภาคโดยใช้จุดแข็งของประเทศสมาชิกให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อสร้างขีดความสามารถและข้อได้เปรียบในการแข่งขันให้กับอาเซียน รวมถึงเน้นย้ำการปฏิบัติตามพันธกรณีของประเทศสมาชิกอย่างเคร่งครัด

- **ที่มา:** คู่มือเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) สำหรับผู้ประกอบการ SMEs โดย สำนักบริหารยุทธศาสตร์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
- **รูปภาพ:** <http://www.google.com/ASEAN+Economic+Community>

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม พီးเลี้ยง SMEs ไทยบนสังเวียน AEC “โครงการเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการ เพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน”

สำนักบริหารยุทธศาสตร์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นเจ้าภาพตั้ง 8 หน่วยงานรัฐ เอกชน ร่วมระดมสมองวางยุทธศาสตร์ให้ SMEs ไทยพร้อมเข้าสู่ AEC เต็มชุดความรู้หาเครื่องมือหนุนทำโรดแมพ พร้อมประสานสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ เปิดรับผู้ประกอบการ SMEs ทุกสายอาชีพที่มีศักยภาพ และความมุ่งมั่นก้าวสู่สนาม AEC อย่างสง่างาม

เมื่อวันที่ 14 มีนาคม ที่ผ่านมา นายพสุ โลหารชุน อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้เป็นประธานกล่าวเปิดการประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานภายใต้โครงการเตรียมความพร้อมและสร้างเครือข่ายความร่วมมือภาคอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) โดยเปิดเผยว่า

“กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในฐานะที่เป็นตัวแทนภาครัฐที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนอุตสาหกรรมของประเทศ จึงต้องมีการพัฒนาผู้ประกอบการของเราให้มีความสามารถในการแข่งขัน เพื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความพร้อมทั้งใน

เชิงรุกและในการตั้งรับ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และเครือข่ายพันธมิตร จึงจัดโครงการนี้ขึ้นมาเพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้ประกอบการ SME มีความพร้อมที่จะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

โครงการนี้ยังได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนอีก 8 แห่ง ที่ได้ส่งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญ

เฉพาะด้านเพื่อมาเสริมสร้างศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถให้ผู้ประกอบการไทย ในทุกๆ ด้าน ผ่านการอบรมโครงการนี้

ประโยชน์ของโครงการนอกจากผู้ประกอบการจะได้มี AEC Roadmap สร้างเครือข่าย (AEC Cluster) ยังสามารถเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของ AEC E-Marketplace/E-catalog ซึ่งทางกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมยังได้จัดทำขึ้นมาโดยเฉพาะอีกด้วย นอกจากนี้เรายังจัดให้มีการเดินทางไปยังประเทศพม่าและกัมพูชา เพื่อให้ผู้ประกอบการไทยได้พบปะหาช่องทางสร้างธุรกิจภายใต้สิทธิประโยชน์จาก AEC ซึ่งถือว่าเป็นโครงการใหญ่แห่งปีอีกโครงการหนึ่งที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมตั้งใจทำขึ้นมา”

ดร.อดิทัต วะสีนนท์ ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักบริหารยุทธศาสตร์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เปิดเผยถึง 8 หน่วยงานที่ได้มีการลงนามบันทึกความร่วมมือโครงการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ซึ่งประกอบด้วย กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และบมจ.ธนาคารกรุงไทย

สำหรับวัตถุประสงค์ของโครงการฯ จัดทำเพื่อสร้างความตระหนักและความรู้ ความเข้าใจถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการเข้าสู่ AEC เพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถจัดทำแผน การเตรียมความพร้อมของธุรกิจ (Roadmap) ทั้งเชิงรุกและ

เชิงรับพร้อมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศในสาขาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ

โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้ตั้งเป้าหมายในปี 2555 ผู้ประกอบการ SMEs เข้าใจเรื่องของ AEC ผ่านโครงการนี้จำนวน 8,000 ราย และ คาดว่าจะมีผู้ประกอบการที่มีแผนการเตรียมความพร้อมของธุรกิจ (Roadmap) ไม่น้อยกว่า 4,000 ราย ซึ่งจะทำให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ จำนวน 4 เครือข่าย

สำหรับกลุ่มเป้าหมายนั้น กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้มุ่งเน้น SMEs ครอบคลุมทั้งภาคการผลิตเป็นหลัก ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศ ได้แก่ เกษตรแปรรูป อัญมณีและเครื่องประดับ ไม้และเครื่องเรือน สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม สินค้าไลฟ์สไตล์ ยานยนต์และชิ้นส่วน เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึง รองเท้าและผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง โดยผู้ที่เข้าร่วมอบรมจะได้รับ AEC Roadmap, AEC Cluster, AEC E-marketplace/E-catalog และคู่มือจากกระทรวงอุตสาหกรรมด้วย

การดำเนินโครงการดังกล่าว ยังได้แบ่งย่อยอีก 2 โครงการ เพื่อสนับสนุนให้ SMEs ที่มีศักยภาพและพร้อมที่จะเปิดหรือขยายธุรกิจสู่ประเทศเพื่อนบ้านภายใต้ AEC โครงการแรกคือ “โครงการเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการเข้าสู่ AEC” ถือเป็นโครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้อมูลความรู้ความเข้าใจใน AEC

ต่อผู้ประกอบการ โดยจะจัดการอบรมหัวข้อ 1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ AEC และผลกระทบต่อภาคธุรกิจ จำนวน 4.5 ชั่วโมง 2. การวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ เพื่อการจัดทำกลยุทธ์ จำนวน 1.5 ชั่วโมง 3. การจัดทำแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจ (Roadmap) จำนวน 3-6 ชั่วโมง

ผู้ประกอบการที่ผ่านการอบรมโครงการเตรียมความพร้อมฯ และมี Roadmap ของตัวเองแล้ว จะได้สิทธิเข้าโครงการที่สองอย่างต่อเนื่อง คือ “โครงการสร้างเครือข่ายด้านอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อรองรับ AEC” โดยสามารถสมัคร E-marketplace รับเว็บไซต์ฟรี 1 ปี ทั้งนี้ทางคณะทำงานโครงการฯ จะคัดเลือกผู้ที่ผ่านเกณฑ์ฯ จำนวน 40 คน เพื่อนำไปบ่มเพาะความรู้เชิงลึกด้าน AEC พร้อมกลุ่ม 2 ประเทศเป้าหมายคือ พม่าและกัมพูชา ซึ่งจะมีการจัดโรดโชว์ไปยังสองประเทศดังกล่าวเพื่อสร้างเครือข่าย AEC ระหว่างกันด้วย

“ปัจจุบันนี้เศรษฐกิจโลกเปลี่ยนไปจากการผลิตจำนวนเยอะๆ มาเป็นการผลิตตามความต้องการของลูกค้า ผู้ประกอบการจึงควรต้องเปลี่ยนแนวคิด คือต้องหากำไรที่สูงสุดและต้นทุนที่ต่ำสุดในปริมาณที่เหมาะสมตามการเปลี่ยนแปลงของลูกค้า ในภาครวมของธุรกิจสรุปได้ว่า ยอดขาย - ต้นทุน คือ กำไร ดังนั้นต้นทุนเราต้องไม่สูงขึ้น ส่วนการกำหนดยอดขายขึ้นอยู่กับลูกค้ากับคู่แข่ง และเมื่อ AEC เปิด คำว่าคู่แข่งจะกลายเป็น 9 ประเทศ ฉะนั้นยุทธศาสตร์ในการกำหนดทิศทางของธุรกิจ เราจะแข่งขันด้านราคาได้ เราต้องดูปัจจัยผู้ซื้อก่อนอันดับต่อมาคือ ปัจจัยผู้ขาย ยังมีสินค้าทดแทนและผู้แข่งรายใหม่ ดังนั้น SMEs จะอยู่รอดได้ต้องใช้ Blue Ocean

คือ ผู้ประกอบการต้องผลิตสินค้าที่มีความแตกต่าง การแสวงหากลุ่มลูกค้าใหม่ๆ การสร้างความต้องการใหม่ๆ โดยวิเคราะห์จากความต้องการของลูกค้าก่อนว่า ลูกค้าซื้อผลิตภัณฑ์ด้วยเหตุผลที่ราคาต่ำหรือซื้อด้วยเหตุผลที่ความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ นี่คือทั้งหมดที่โครงการนี้จะมอบให้ผู้ประกอบการที่เข้าร่วม” ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์และแผนงานสำนักบริหารยุทธศาสตร์ กล่าวในที่สุด

ติดต่อสมัครเข้าร่วม

“โครงการเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)”
สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (สพย.กสอ.)

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2202 4501, 0 2354 3432
www.dip.go.th.

ผลักดันไทย ให้มีบทบาทนำในเวที AEC

การสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้ระบุไว้โดยละเอียดในยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงในภูมิภาค ความว่า “**สร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน**” โดยผลักดันให้ไทยมีบทบาทนำที่สร้างสรรค์ในเวทีระหว่างประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะต้องมีการเตรียมการ ได้แก่

1. พัฒนาศักยภาพในทุกภาคส่วนเศรษฐกิจ ภาคการผลิต อุตสาหกรรมแปรรูป รวมทั้งผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องประชาคมอาเซียนให้ได้รับข้อมูลและศึกษากฎระเบียบและข้อตกลงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจชัดเจน เพื่อให้มีความรู้และมีสมรรถนะในการแข่งขันในระบบเสรี เพื่อเตรียมความพร้อมของธุรกิจ ตลอดจนแนวทางการขยายตลาดตามโอกาสและข้อตกลงใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้น พร้อมทั้งมีระบบการเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากการปรับโครงสร้างและการแข่งขัน

2. ยกระดับการให้บริการด้านสุขภาพและบริการด้านสาธารณสุข ทั้งบุคลากรและมาตรฐานการให้บริการเพื่อก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพของภูมิภาค (Medical Hub)

3. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ตลอดจนการยกระดับทักษะฝีมือแรงงานและทักษะด้านภาษาเพื่อเตรียมความพร้อมของแรงงานไทยเข้าสู่ตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียน โดยไทยมีบทบาทนำในอาเซียนร่วมกับประเทศอื่นที่มีศักยภาพ

4. กำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานของคุณภาพสินค้าและบริการ เพื่อป้องกันสินค้าและบริการนำเข้าที่ไม่ได้คุณภาพ ซึ่งอาจก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน และก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการกำหนดคุณสมบัติของแรงงานนำเข้า เพื่อให้ได้แรงงานที่มีคุณภาพ และตรงกับความต้องการ”

การเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านและประชาคมอาเซียน

กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ได้ระบุถึงบทบาทการเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านและประชาคมอาเซียน จากลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์เศรษฐกิจและศักยภาพของแต่ละภาค โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน และกรอบความร่วมมือเศรษฐกิจประชาคมอาเซียนดังนี้

1. **ภาคเหนือ** พัฒนาเชื่อมโยงสู่กลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตอนบน (GMS) และกลุ่มเอเชียใต้ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจตามแนวเหนือ-ใต้ (NSEC) และแนวตะวันออก-ตะวันตก (EWEC) รวมทั้งเชื่อมโยง สู่เมียนมาร์

ASEAN

และเอเชียใต้ผ่านทางพรมแดนตะวันตกของภาคเหนือ (WEST GATE) โดยเร่งพัฒนาระบบโลจิสติกส์ โครงสร้างพื้นฐานการขนส่ง สร้างความเข้มแข็งของผู้ประกอบการขนาดกลาง ขนาดเล็ก รวมทั้งกำหนดมาตรการในการป้องกันและลดผลกระทบเชิงลบจากการเปิดเสรีทางการค้า

2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เร่งต่อยอดและใช้ประโยชน์จากความตกลงต่างๆ ในกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยพัฒนาเมืองชายแดนและด่านชายแดน ได้แก่ มุกดาหาร หนองคาย นครพนม และอุบลราชธานี ให้เป็นประตูการค้า การท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และพัฒนาจังหวัดอุดรธานีและสกลนครให้เป็นเมืองสนับสนุน การเป็นประตูการค้าเชื่อมโยงกับกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พร้อมทั้งพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานรองรับสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ ๓ ที่จังหวัดนครพนมเช่น คลังสินค้า สถานีจัดรถสินค้า

3. ภาคกลาง เป็นประตูการค้าและการขนส่งเชื่อมโยงภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง ระบบโลจิสติกส์ มาตรฐานการให้บริการและอำนวยความสะดวกบริเวณเขตเศรษฐกิจชายแดน การใช้เมืองชายแดนเชื่อมโยงการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยสนับสนุนโครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกและเขตนิคมอุตสาหกรรมทวายผ่านจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นโครงการร่วมมือระหว่างไทยกับเมียนมาร์ โดยพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงระหว่างท่าเรือน้ำลึกทวายท่าเรือแหลมฉบัง และประเทศอื่นในภูมิภาค

4. ภาคใต้ พัฒนาโดยใช้กรอบความร่วมมือระหว่างไทย-มาเลเซีย (JDS) และกรอบความร่วมมือเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดจีน-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) โดยพัฒนาเมืองชายแดนและเขตเศรษฐกิจชายแดนเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยพัฒนาด่านในจังหวัดสงขลา สตูล ยะลา และนราธิวาส เป็นประตูการค้า การท่องเที่ยวและขนส่งกับมาเลเซียและสิงคโปร์ พัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนสะเดา บุ๊กตากายูฮัตมเชื่อมโยงกับเขตการพัฒนาเศรษฐกิจของมาเลเซีย พัฒนาทางหลวงพิเศษ (Motor Way) สายหาดใหญ่-ชายแดน

มาเลเซีย รวมทั้ง พัฒนาศักยภาพด้านภาษาและฝีมือแรงงานให้พร้อมรองรับการเปิดเสรีทางการค้า การลงทุนและการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

การเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานรองรับ AEC

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือเออีซี ในปี 2558 จะส่งผลให้กลุ่มอาเซียน กลายเป็นฐานการผลิตและเป็นตลาดเดียวกัน ซึ่งจะเกิดความเสรีทุกด้าน ทั้งการค้า การลงทุน บริการ การเคลื่อนย้ายแรงงาน และเงินลงทุนเสรี ไทยจึงต้องเตรียมความพร้อมในทุกด้านเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งพัฒนาระบบคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับปริมาณการขนส่งที่เพิ่มขึ้นและการขยายตัวของเศรษฐกิจในอนาคต

การเตรียมความพร้อมด้านขนส่งและโลจิสติกส์ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือเออีซี ในปี 2558 ได้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะทางหลวง เพื่อรองรับการเชื่อมต่อโครงข่ายในอาเซียนไว้แล้ว ทั้งด้านตะวันออก-ตะวันตกและด้านเหนือ-ใต้ โดยเส้นทางที่ก่อสร้างเป็นไปตามมาตรฐานสากลและติดตั้งป้ายจราจรและป้ายสัญลักษณ์ต่างๆ ตามข้อกำหนดของอาเซียนแล้ว ถือได้ว่าระบบคมนาคม โดยเฉพาะถนนของไทยในขณะนี้ ดีที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน

ในส่วนของ การเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐานนั้น กระทรวงฯ ได้จัดทำยุทธศาสตร์ของความเชื่อมโยงภายใต้แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (ASEAN Connectivity Master Plan) รวม 5 ยุทธศาสตร์ คือ

1. การก่อสร้างโครงข่ายทางหลวงอาเซียน โดยปรับปรุงถนนต่างๆ ของทางหลวงอาเซียน ให้มีไหล่ทางขนาด 1.50 เมตร สามารถรองรับปริมาณจราจรวันละ 2,000 คัน ภายในปี 2554 รวมทั้งการปรับปรุงถนนที่มีขนาดใหญ่ทาง 1.50-2 เมตร รองรับปริมาณจราจร

1,000-4,000 คันต่อวัน ให้เป็นทางหลวงที่มีขนาดเล็กทาง 2.50 เมตร รองรับปริมาณจราจรวันละ 8,000 คันภายในปี 2563 โดยให้ความสำคัญกับเส้นทางขนส่งสินค้าผ่านแดน เป็นอันดับแรก

เร่งสร้างถนน R2 เชื่อม 4 ประเทศ ทั้งนี้ ไทยได้พัฒนาทางหลวงสายอาเซียน ระยะทาง 6,348 กม. และติดตั้งป้ายจราจรและป้ายสัญลักษณ์ตามที่อาเซียนกำหนดไว้แล้ว ขณะที่โครงข่ายถนนและสะพานเชื่อมประเทศเพื่อนบ้านได้รับการพัฒนาไปแล้ว เป็นจำนวนมาก รวมทั้งพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจ (East West Economic Corridor) ที่อยู่ในแผนอาเซียน หรือ เส้นทาง R 2 โครงข่ายถนนเชื่อมโยงพม่า-ไทย-ลาว-เวียดนาม โดยเชื่อมเมืองมะละแหม่ง เมียวดีพม่า ผ่านเข้าไทยที่อ.แม่สอด จ.ตาก ไปมุกดาหารเชื่อมลาวที่ สะหวันนะเขตต่อไปยังแดนสวรรค์ และเข้าสู่เวียดนามที่ลาวบาว ผ่านดองฮา และสิ้นสุดที่เมืองดานัง

สร้างสะพานมิตรภาพ 2 เชื่อมไทย-ลาว บริเวณ จ.มุกดาหารและสะหวันนะเขต พร้อมถนนเชื่อมต่อกับสะพานทั้งด้านพรมแดนไทยและลาว ระยะทาง 6.1 กม. และอยู่ระหว่างขยายถนนสายแม่สอด-มุกดาหาร ระยะทาง 770 กม.ให้มีขนาด 4 ช่องจราจร ปัจจุบันดำเนินการเสร็จแล้ว 233 กม.

นอกจากนั้น อาเซียนต้องศึกษาความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงประเทศที่เป็นเกาะกับประเทศบนแผ่นดินใหญ่ของอาเซียน โดยต้องแล้วเสร็จภายในปี 2558 โดยดำเนินการควบคู่กับการพิจารณาขยายทางหลวงอาเซียน เพื่อเชื่อมโยงยังจีนและอินเดีย โดยเฉพาะช่วงฮานอย-ลาว-พม่า-อินเดีย เพื่อให้แล้วเสร็จพร้อมกันในปี 2558

2. การดำเนินโครงการทางรถไฟสิงคโปร์-คุนหมิง โดยปัจจุบันไทยได้ต่อเชื่อมทางรถไฟกับมาเลเซียและลาวแล้ว คือ สุโขทัย-ปางดะเบซาร์ และหนองคาย-ท่านาแล้ง แต่ต้องเร่งก่อสร้างในช่วงที่ขาดตอน คือ อรัญประเทศ-คลองลึก ระยะทาง 6 กม. เพื่อเชื่อมต่อไปยังกัมพูชา กำหนดแล้วเสร็จในปี 2557 และด่านเจดีย์สามองค์-น้ำตก ระยะทาง 153 กม. เพื่อเชื่อมไปยังพม่า กำหนดแล้วเสร็จปี 2563 ปัจจุบันออกแบบแล้ว แต่ติดปัญหาในส่วนของพม่า

อาเซียนยังต้องร่วมกันจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการเส้นทางรถไฟสิงคโปร์ - คุนหมิง ให้แล้วเสร็จภายในปี 2556 และศึกษาเส้นทางสิงคโปร์สู่ราบายาของอินโดนีเซีย

3. การสร้างเครือข่ายการขนส่งทางน้ำ บนภาคพื้นทวีปที่มีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงกัน

4. การสร้างระบบขนส่งทางทะเล ที่เชื่อมโยงมีประสิทธิภาพและแข่งขันได้ โดยพัฒนาศักยภาพของท่าเรืออาเซียน 47 แห่ง ภายในปี 2558 โดยไทยมีแผนพัฒนา

ท่าเรือ 3 แห่ง คือ ท่าเรือกรุงเทพ ท่าเรือแหลมฉบัง และท่าเรือสงขลา โดยท่าเรือแหลมฉบังต้องรับตู้สินค้าเพิ่มขึ้นเป็นปีละ 18.8 ล้านที่อู่ รองรับรถยนต์ได้ปีละ 1.95 ล้านคัน และรองรับสินค้าทั่วไปปีละ 2.56 ล้านตัน

5. การสร้างระบบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ที่คล่องตัว เพื่อให้อาเซียนเป็นศูนย์กลางการขนส่ง สะพานเศรษฐกิจในเส้นทางขนส่งของโลก และการก่อสร้างแนวเส้นทางเศรษฐกิจเชื่อมตะวันออกและตะวันตกให้แล้วเสร็จ นอกจากนี้ จะต้องเร่งส่งเสริมแนวเส้นทางเศรษฐกิจแม่น้ำโขง-อินเดีย ในฐานะเป็นสะพานเศรษฐกิจ ซึ่งรวมถึงการพัฒนาโครงการท่าเรือน้ำลึกทวาย การสร้างทางหลวงเชื่อมจังหวัดกาญจนบุรีและทวาย และการศึกษาความเป็นไปได้ในการสร้างทางรถไฟจากกาญจนบุรี-ทวาย

• แหล่งข้อมูล

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กรุงเทพธุรกิจออนไลน์ VN:F [1.9.10_1130]

<http://thaingo.org>

SMEs จะมีกลยุทธ์การปรับตัวเชิงรุก และเชิงรับอย่างไรต่อ AEC?

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียน “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” นอกจากจะช่วยเสริมสร้างความสามารถของประเทศภายในกลุ่มแล้ว ยังเป็นการเปิดโอกาสทางด้านการค้าและการลงทุนภายในภูมิภาคให้กว้างขวางขึ้น อย่างไรก็ตาม ในการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่มีการลดอุปสรรคต่างๆ ลงเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานได้อย่างเสรี ย่อมส่งผลให้เกิดการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้นและหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่ผู้ประกอบการภายในประเทศจะต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

ดังนั้น การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยลดความเสี่ยงหรือลดผลกระทบในเชิงลบที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงช่วยให้สามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสที่มีอยู่ได้อย่างเต็มที่ สำหรับแนวทางในการปรับตัวที่บริษัทต่างๆ สามารถนำมาใช้อาจพิจารณาได้ทั้งในเชิงรุกและเชิงรับ

ตัวอย่างกลยุทธ์การปรับตัวเชิงรุก

ลำดับที่	แนวทาง	รายละเอียด
1.	ศึกษาเสาะหาแหล่งวัตถุดิบใน AEC	นำเข้าวัตถุดิบ สินค้ากึ่งสำเร็จรูปจากแหล่งผลิตใน AEC ที่มีความได้เปรียบด้านราคาและคุณภาพ
2.	ศึกษารสนิยมความต้องการใน AEC	เพิ่มการขายในตลาดใหญ่ขึ้น และใช้ประโยชน์จาก Economies of Scale พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีรูปแบบที่หลากหลายและทันต่อแนวโน้มแฟชั่น ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคอย่างสูงสุด
3.	ดูความเป็นไปได้เรื่องการย้ายฐานการผลิต	พิจารณาถึงความสามารถย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศที่เหมาะสมเป็นแหล่งผลิต
4.	หันมามองกลุ่มประเทศ CLMV ด้วยวิสัยทัศน์ใหม่ (กัมพูชา, ลาว, ไทย, เวียดนาม)	การใช้กลุ่มประเทศ CLMV เป็นฐานการส่งออกนอก AEC จะได้รับประโยชน์จากสถานะ Least Developed Countries: LDC
5.	พัฒนาและปรับระบบต่างๆ ของ SMEs ให้ใช้ประโยชน์โลจิสติกส์ได้เต็มที่	พัฒนาระบบโลจิสติกส์ระดับภูมิภาคเพื่อให้เกิดความสะดวก และมีต้นทุนการขนส่งถูกลง
6.	ศึกษา เสาะหาความเป็นไปได้ในการตั้งธุรกิจ โดยใช้แรงงานจาก AEC	ฐานธุรกิจอยู่ที่ใดก็ได้ในอาเซียนจะสามารถใช้แรงงานจาก AEC ได้ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาคาดแคลนแรงงานฝีมือ
7.	การเปิดและเจาะตลาดคู่ค้าของอาเซียน	การเปิดตลาดใหม่จะช่วยสร้างความได้เปรียบทางภาษี ผู้ประกอบการรับจ้างผลิต (OEM) ควรหันมาทำการตลาดเชิงรุกมากขึ้นโดยปรับกลยุทธ์ทางธุรกิจจากเดิมที่ใช้กลยุทธ์การตลาดแบบตั้งรับโดยรอรับคำสั่งซื้อจากผู้ว่าจ้างการผลิตมาเป็นการออกแบบและมีตราสินค้าเป็นของตัวเอง

ตัวอย่างแนวทางการปรับตัวเชิงรับ

ลำดับที่	แนวทาง	รายละเอียด
1.	การเรียนรู้คู่แข่ง	เมื่อเกิดคู่แข่งใหม่จากอาเซียน SMEs จำเป็นต้องศึกษาและเรียนรู้คู่แข่งเหล่านั้น เพื่อให้เกิดความพร้อมที่จะเผชิญหน้าในการแข่งขันได้ การวิเคราะห์ SWOT เพื่อให้รู้จักคู่แข่งจะช่วยให้ SMEs นั้นๆ พร้อมรับการแข่งขันได้ ซึ่งนอกเหนือจากคู่แข่ง 9 ประเทศอาเซียนแล้ว ยังมีเพิ่มอีก 3 หรือ 6 ประเทศที่ต้องเรียนรู้ (ASEAN+3,+6)
2.	เสริมสร้างศักยภาพด้านการผลิต	ลดต้นทุนการผลิตด้วยการบริหารจัดการต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการนำเครื่องจักรและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการผลิต ผลักดันการผลิตสินค้าให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้นเพื่อที่จะหลีกเลี่ยงการแข่งขันด้านราคา
3.	เร่งเสริมจุดแข็ง ลดจุดอ่อน	บริษัทจำเป็นต้องพัฒนาจุดแข็งให้ยิ่งแข็งแกร่งขึ้น และลดจุดอ่อนลงให้ได้มากที่สุด เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับคู่แข่งที่อาจเข้าสู่อการแข่งขันได้ทุกเมื่อ
4.	ผูกมัดใจลูกค้าในทุกรูปแบบ	บริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมสนับสนุนหรือเคยผลิตส่งบริษัทแม่ อาจถูกแย่งลูกค้าโดยคู่แข่งในประเทศอื่นที่ได้เปรียบมากกว่าในการเป็นฐานการผลิต ผู้ประกอบการที่เริ่มมีตราสินค้าเป็นของตนเอง ควรทำการศึกษาพฤติกรรมตลาดในเชิงพาณิชย์อยู่เสมอ เพื่อที่จะผลิตสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตลอดจนเกิดความชำนาญในทักษะการผลิตยิ่งขึ้น
5.	ต้องคิด “ทำอย่างไรให้เขาอยู่กับเรา”	เพื่อเป็นการป้องกันการถูกแย่งแรงงานฝีมือ SMEs ต่างๆ ควรมองหากลยุทธ์ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพที่จะช่วยดึงดูดให้พนักงานที่มีความสามารถคงอยู่กับบริษัทไว้ให้ได้มากที่สุด
6.	สร้างความเข้มแข็งด้าน Supply Chain Management	แก้ปัญหาในกลุ่มอุตสาหกรรมด้วยการรวมกลุ่มเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ซึ่งกันและกันในกลุ่มอุตสาหกรรม เช่น การนำเอาการปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practice) ของแต่ละโรงงานมาใช้เพื่อลดต้นทุน แก้ไขเรื่องค่าแรงสูงแต่ไม่มีประสิทธิภาพ และร่วมกันบุกตลาดต่างประเทศ เป็นต้น
7.	ลดความเสี่ยงด้วยการกระจายคำสั่งซื้อ	SMEs ควรมีการกระจายคำสั่งซื้อจากแหล่งอื่นๆ เพิ่มขึ้นเพื่อลดความเสี่ยงจากการที่ผู้ว่าจ้างรายใดรายหนึ่งจะลดหรือยกเลิกคำสั่งซื้อ รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายพันธมิตรทั้งภาคธุรกิจไทยและต่างประเทศ ให้กว้างขวาง เพื่อเพิ่มโอกาสในการร่วมทุนในการผลิตและการส่งออก

Opportunity

เรื่อง : จารุวรรณ เจตเกษกิจ

“สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า” หรือ “พม่า” เป็นหนึ่งในประเทศที่นักลงทุนทั่วโลกต่างให้ความสนใจมากที่สุดขณะนี้ เพราะนอกเหนือจากเป็นประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูงเนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติมากมายที่รอการพัฒนา พม่าได้ส่งสัญญาณเปิดประตูกว้างรับประชาธิปไตยและเศรษฐกิจการค้าจากภายนอก ทำให้นักลงทุนต่างจับจ้องหาโอกาสเข้ามาลงทุน ทั้งนี้สืบเนื่องจากไทยและพม่าได้เข้าร่วมเป็น “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” (AEC) ตลอดจนมีสายสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมาช้านาน รวมถึงที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของไทยมีแนวเขตแดนติดต่อกับพม่าถึง 10 จังหวัด จึงนับเป็นความได้เปรียบของไทยในการเข้าไปลงทุนในพม่า อย่างไรนั้น ก่อนเข้าไปควรต้องศึกษาข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

พม่า กับ AEC
โอกาสทางธุรกิจที่
ผู้ประกอบการไทยควรรู้

รู้จักพม่า

ที่ตั้ง	ตอนบนสุดของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
พื้นที่	677,000 ตร.กม.
ภูมิประเทศ	ตอนเหนือ ตะวันออกและตะวันตก: ถูกล้อมรอบด้วยเทือกเขา พื้นที่ราว 50% ของพื้นที่ทั้งหมด เป็นภูเขาปกคลุมด้วยป่าไม้ ตอนกลาง: ที่ราบลุ่มแม่น้ำอิรวดี จินตวิน และสะโตง
ภูมิอากาศ	3 ฤดู คือ ฤดูร้อน (มี.ค.-พ.ค.) ฤดูฝน (มิ.ย.-ต.ค.) ฤดูหนาว (พ.ย.-ก.พ.)
เมืองหลวง	เนปีดา (Nay Pyi Taw)
เมืองสำคัญ	ย่างกุ้ง มัณฑะเลย์
เวลา	เร็วกว่าประเทศไทย 30 นาที
ประชากร	52.4 ล้านคน อัตราการเกิดร้อยละ 1.84 ฐานสี่ร้อยร้อยละ 89.9 โครงสร้างอายุ 0-14 ปี มีร้อยละ 27.5, 15-64 ปี มีร้อยละ 67.5 65 ปีขึ้นไป มีร้อยละ 5
เชื้อชาติ	135 เผ่าพันธุ์ โดยเชื้อชาติหลัก คือ พม่า (ร้อยละ 68) ไทใหญ่ (ร้อยละ 9) กะเหรี่ยง (ร้อยละ 7) ยะไข่ (ร้อยละ 4) จีน (ร้อยละ 3) มอญ (ร้อยละ 2) อินเดีย (ร้อยละ 2)
ศาสนา	พุทธ นิกายเถรวาท หรือหินยาน (ร้อยละ 89) คริสต์ (ร้อยละ 4) อิสลาม (ร้อยละ 3)
ภาษา	ภาษาพม่า (ร้อยละ 85) ภาษากะเหรี่ยง มอญ จีนกลาง (ร้อยละ 15) สำหรับภาษาที่ใช้ติดต่อธุรกิจ และการค้า คือ ภาษาพม่าและภาษาอังกฤษ (นักธุรกิจพม่าบางรายพูดไทยได้ด้วย)
แรงงาน	31.7 ล้านคน กระจายอยู่ในภาคเกษตรกรรม ร้อยละ 70 ภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ 7 และภาคบริการ ร้อยละ 23
ระบอบการปกครอง	สาธารณรัฐ โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุข ประธานาธิบดีคนปัจจุบัน คือ พลเอกเต็ง เส่ง (U Thein Sein)
GDP	ผลิตภัณฑ์มวลรวม 43 พันล้านเหรียญสหรัฐ (ภาคเกษตร 43% ภาคอุตสาหกรรม 20% และ ภาคบริการ 36.8%) อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 5.3
สกุลเงิน	จ๊าด (Kyat : Kt) = 100 เหรียญพม่า (Pyas)
รายได้ต่อคน	702 เหรียญสหรัฐ
สินค้านำเข้า	สิ่งทอ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม พลาสติก ปุ๋ย เครื่องจักร
สินค้าส่งออก	ก๊าซธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์จากไม้ ถั่วเมล็ดแห้ง ถั่ว ปลา

ที่มา: The Ministry of Foreign Affairs, Myanmar (2012);

ความโดดเด่นของพม่าที่น่าจับตามอง

ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ โดยมีจำนวนมากมหาศาล และคุณภาพดี ที่สำคัญได้แก่

- ทรัพยากรพลังงาน อาทิ ก๊าซธรรมชาติ น้ำมันดิบ
- ทรัพยากรป่าไม้
- ทรัพยากรอัญมณี อาทิ ทับทิม หยก ไข่มุก
- ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ
- ทรัพยากรพื้นที่ผลผลิตเกษตรกรรม และประมง

ที่ตั้งของพม่าสามารถเชื่อมโยงต่อกับ 5 ประเทศ

โดยเฉพาะการเป็นประตูสู่ประเทศยักษ์ใหญ่อย่างจีน และอินเดีย (รวมถึงพม่ามีสายสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับ 2 ประเทศมาก) ทำให้สามารถเข้าถึงประชากรโลกได้มากถึง 2.6 พันล้านคน หรือร้อยละ 40 ของจำนวนประชากรโลกทั้งหมด

ทิศเหนือและทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ติดกับ “จีน”

ทิศตะวันออก ติดกับ “ลาว” และ “ไทย”

ทิศใต้ ติดกับ “ทะเลอันดามัน” และ “อ่าวเบงกอล”

ทิศตะวันตกและทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ติดกับ “อินเดีย” และ “บังคลาเทศ”

<http://www.boston.com/bigpicture/2012/03/myanmar.html>

สภาพภูมิประเทศและอากาศเอื้ออำนวยต่อการเกษตรกรรม หากได้รับการพัฒนาที่ดีจะสามารถให้ผลผลิตต่อพื้นที่ในปริมาณที่สูง

- **แรงงาน:** มีจำนวนมาก ชยัน และราคาถูก นอกจากนี้รัฐบาลพม่าได้ประกาศใช้กฎหมายแรงงานฉบับใหม่อย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 10 มี.ค. 2555 โดยสาระสำคัญของกฎหมายแรงงานฉบับนี้สอดคล้องกับมาตรฐานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ทุกประการ อาทิ การให้สิทธิเสรีภาพแก่ผู้ใช้แรงงานพม่าตามมาตรฐานสากล

- **สังคม:** พม่าให้ความสำคัญต่อการยกระดับจิตใจและศีลธรรมของประชาชน ตลอดจนคนพม่าเคร่งในพุทธศาสนา (ชาวพม่าส่วนมากจะกินมังสวิรัต และไม่นิยมกินสัตว์ใหญ่อย่างเนื้อหมูหรือเนื้อวัว) ทำให้คนพม่ามีจิตใจดี นอกเหนือจากนั้นบทลงโทษกระทำผิดกฎหมายรุนแรงส่งผลให้อาชญากรรมเกิดขึ้นน้อยมาก

- **บทบาทในเวทีโลก ที่สำคัญได้แก่**
- พม่าจะเป็นประธานอาเซียนในปี 2557
- พม่าจะเป็นเจ้าภาพกีฬาซีเกมส์ในปี 2556

สภาพแวดล้อมในการลงทุน ที่สำคัญได้แก่

- พม่ากำลังปฏิรูปนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อดึงดูดนักลงทุน อาทิ ร่าง พ.ร.บ.การลงทุนฉบับใหม่ที่จะให้สิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนโดยยกเว้นภาษีเงินได้ 8 ปี (เดิม 3 ปี) และการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล 50% ของกำไรที่ได้จากการส่งออก
- พม่ามีแผนการลงทุนในการก่อสร้างท่าเรือน้ำลึก และนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

จุดด้อยของพม่าที่ต้องรับรู้

การเมืองและการปกครอง

- แม้จะเริ่มปกครองแบบเสรีมากขึ้น แต่กองทัพยังคงมีบทบาทสำคัญในการปกครองประเทศ และนโยบายยังคงเน้นเรื่องของความมั่นคงของชาติเหนือกว่าด้านเศรษฐกิจ
- ปัญหาการสู้รบระหว่างรัฐบาลพม่ากับชนกลุ่มน้อยยังคงเกิดขึ้น
- อิทธิพลท้องถิ่นยังคงมีแฝงอยู่ ซึ่งเป็นเรื่องยากต่อการแก้ไข แม้จะใช้อำนาจของกฎหมายก็ตาม

ระบบเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน

- การโดนคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากมหาอำนาจทางเศรษฐกิจอย่างสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป (ในอนาคตอันใกล้อาจคลี่คลายเป็นลำดับ เพราะขณะนี้เริ่มมีการผ่อนคลายนโยบายคว่ำบาตรแล้ว)
- รัฐบาลทหารของพม่าเป็นผู้ผูกขาดระบบการค้า การลงทุน การธนาคาร โดยมีนโยบายที่ไม่แน่นอน
- มีการปรับเปลี่ยนกฎระเบียบที่มีผลกระทบต่อการลงทุนบ่อยครั้งและในบางครั้งไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของนักลงทุน นอกจากนี้ กฎระเบียบของรัฐยังขาดความชัดเจนและมีปัญหาในทางปฏิบัติ อาทิ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นไม่

สามารถตัดสินใจเองได้ ต้องสอบถามส่วนกลางทำให้เกิดความล่าช้า อีกทั้งนักลงทุนมักไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายและกฎระเบียบต่างๆ ของพม่าอย่างทั่วถึง

- ข้อกำหนดด้านธุรกรรมของบริษัทต่างชาติ มีความเข้มงวดมาก อาทิ ต้องเปิดบัญชีกับธนาคารที่รัฐบาลกำหนดเท่านั้น และการกำหนดเงินลงทุนขั้นต่ำ การโอนเงินทุนและผลกำไรกลับประเทศต้องได้รับอนุญาตจากรัฐพม่าก่อน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจของต่างชาติในพม่าถูกกำหนดเป็นเงินดอลลาร์สหรัฐทั้งหมด ทำให้ต้นทุนในการดำเนินธุรกิจของต่างชาติในพม่าสูงมาก ซึ่งสิ่งดังกล่าวอาจทำให้คนที่เข้ามาทำธุรกิจในพม่าเปลี่ยนเงินพม่าให้เป็นสิ่งของอย่างอื่น แล้วส่งกลับไปประเทศตนเองเพื่อขายต่ออีกทีหนึ่ง แทนที่จะนำเงินตราออก

- มาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้มาตั้งแต่ปี 2558 จะมีการเปิดเสรีการค้าอาเซียน โดยอัตราภาษีสินค้านำเข้าจะลดลงเป็น 0 ตามข้อตกลงเขตการค้าเสรีภายใต้ AEC แต่อุปสรรคสำคัญที่ยังคงอยู่ คือ “มาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้มา” อาทิ จำกัดสิทธิแก่ชาวต่างชาติไม่ให้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน โดยให้สิทธิแต่เพียงการเช่าที่ดินเท่านั้น มาตรการห้ามนำเข้า และส่งออกสินค้าในบางรายการ ดังนั้นอาจส่งผลให้นักลงทุนใช้โอกาสและประโยชน์จากตลาดพม่าได้ไม่เต็มที่นัก

- มีระบบอุปถัมภ์ ซึ่งหากนักลงทุนสามารถเข้าถึงได้ทั้งในระดับประเทศ และ/หรือ ระดับพื้นที่ จะทำให้การค้าได้รับการสนับสนุนด้วยดีจากรัฐ แต่หากไม่สามารถเข้าถึงได้ การลงทุนจะไม่ค่อยราบรื่น

ระบบการเงิน

- ไม่มีเสถียรภาพ
- ขาดแคลนเงินตราสกุลหลัก
- ธนาคารพาณิชย์ในพม่าผูกขาดโดยรัฐบาล และฐานะของธนาคารไม่เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ
- อัตราแลกเปลี่ยนของเงินจ๊าด (Kyat) ของรัฐบาลแตกต่างจากอัตราในตลาดมืดมาก โดยการแลกเปลี่ยนในธนาคาร 1 ดอลลาร์ ได้ 150 จ๊าด แต่บนกระบบหรือตลาดมืดได้ 780 จ๊าด (ในอนาคตพม่าเตรียมที่จะปรับปรุงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล)

ระบบการคมนาคมและสาธารณูปโภค

- ไม่มีประสิทธิภาพและขาดแคลน อาทิ ถนน (สภาพไม่ค่อยดี) รถไฟ (ใช้เวลานาน) ไฟฟ้า ท่าเรือ ระบบโทรคมนาคม ทำให้โครงสร้างพื้นฐานที่จะรองรับการลงทุนยังไม่สมบูรณ์
- การเดินทางภายในประเทศไม่เสรี โดยทางการพม่าได้กำหนดไว้ว่าห้ามชาวต่างชาติเดินทางไปยังบางเมืองหรือบางพื้นที่

แรงงาน

ส่วนมากเป็นแรงงานที่ไม่มีทักษะฝีมือ ตลอดจนแรงงานพม่าที่อยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลทหารมาเป็นเวลานาน จะไม่คุ้นเคยกับการทำงานในภาคอุตสาหกรรม ทำให้ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากร

ระบบการดำเนินธุรกิจ

- พม่าปิดประเทศมาหลายสิบปี อาจทำให้ผู้ร่วมทุนฝ่ายพม่ายังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจในโลกเสรีเท่าที่ควร ทำให้การร่วมทุนร่วมกันอาจจะประสบปัญหาได้
- มีความยากและต้องใช้เวลาในการหาผู้ค้าท้องถิ่นที่สามารถสร้างความมั่นใจในการลงทุน หรือหุ้นส่วนที่ดี
- การดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับระบบราชการ มีความล่าช้า ทำให้การดำเนินการต่างๆ ไม่สามารถเร่งรัดให้จบเร็วได้ พร้อมทั้งมีการเรียกเก็บเบี้ยไต่ถามทางเป็นจำนวนมากจากเจ้าหน้าที่พม่า

กำลังซื้อของประชากรในพม่า

ประชากรส่วนใหญ่มีรายได้น้อยและอำนาจซื้อต่ำ อย่างไรก็ตามปัจจุบันสังคมพม่าแบ่งเป็น 2 กลุ่มหลัก คือ สังคมชนบท และสังคมในเมือง ซึ่งประชากรในเขตเมืองจะมีรายได้สูงกว่าประชากรในเขตชนบท อย่างไรก็ตามจากการที่นักลงทุนต่างชาติเข้าไปลงทุนในพม่ามากขึ้น จะส่งผลให้กำลังซื้อของชาวพม่าสูงขึ้นในไม่ช้า

ทั้งนี้จุดด้อยที่ถือเป็นอุปสรรคสำคัญที่สุดในการทำการค้าในพม่า คือ “รัฐบาลพม่ามีอำนาจเด็ดขาดถ้าการเมืองเกิดการเปลี่ยนแปลงธุรกิจอาจได้รับผลกระทบ” และ “ระบบโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ยังล่าช้า โดยเฉพาะในเรื่องการขาดแคลนกระแสไฟฟ้า”

ธุรกิจดาวเด่นสำหรับการลงทุนในพม่า

ธุรกิจที่เป็นโอกาสในการลงทุนทำการค้าในพม่าสำหรับผู้ประกอบไทย ขอมุ่งเน้นไปยังธุรกิจที่รัฐบาลพม่าให้การส่งเสริม และสนับสนุนนักลงทุนต่างชาติ (รวมถึงไทย) โดยที่สำคัญ ได้แก่

ภาคเกษตรกรรม-ปศุสัตว์-ประมง-ป่าไม้-เหมืองแร่

- ธุรกิจผลิตผลผลิตเกษตร เช่น พืชปลูกพืชไร่-สวน
- ธุรกิจเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สัตว์บก และอาหารสัตว์

ที่มา: <http://www.boston.com/bigpicture/2012/03/myanmar.html>

- ธุรกิจแปรรูปสินค้าเกษตรและประมง
- ธุรกิจวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องจักรกลการเกษตร
- ธุรกิจการทำป่าไม้ และผลิตภัณฑ์จากไม้
- ธุรกิจเหมืองแร่

ภาคอุตสาหกรรม

- ธุรกิจพลังงาน อาทิ น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ
- ธุรกิจสร้างระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิ การผลิตกระแสไฟฟ้า การรับเหมาก่อสร้าง การผลิตปูนซีเมนต์ เหล็ก และวัสดุก่อสร้าง เป็นต้น
- ธุรกิจเพื่อความสวยงาม อาทิ เครื่องสำอาง
- ธุรกิจสินค้าบริโภค อาทิ อาหารแปรรูป สำเร็จรูป และบรรจุหีบห่อ
- ธุรกิจสินค้าอุปโภค อาทิ สิ่งทอ รองเท้า ผลิตภัณฑ์ชำระร่างกาย เช่น สบู่

ภาคบริการ

- ธุรกิจให้บริการข้ามพรมแดน อาทิ บริษัทนำเที่ยว บริการจัดหาแรงงานข้ามแดน ธุรกิจบริการสุขภาพ
- ธุรกิจโรงแรม : รัฐบาลพม่ามีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ และปัจจุบันโรงแรมที่มีก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว
- ธุรกิจบริการอาหาร อาทิ ร้านอาหาร ซึ่งเป็นร้านอาหารและเครื่องดื่มยอดนิยมเพื่อการผ่อนคลายของชาวพม่า
- ธุรกิจร้านค้าปลีก และ/หรือ ตัวแทนจัดจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค โดยสินค้าที่ควรจะขายให้พม่าควรเป็นสินค้าปัจจัยสี่ คือ สินค้าที่เกี่ยวกับอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค ตลอดจนสินค้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น รองเท้าแตะ หมากพลู และควรเป็นสินค้าที่ราคาไม่แพง

นอกจากนี้รัฐบาลพม่ายังต้องการ “การลงทุนในธุรกิจที่มีเทคโนโลยีขั้นสูงทั้งในภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และภาคบริการ”

อย่างไรก็ตามการตัดสินใจเลือกลงทุนในธุรกิจใด ผู้ประกอบการไทยควรต้องศึกษารายละเอียดประเทศพม่าอย่างรอบด้านและเชิงลึก ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อรู้จักพม่าอย่างเพียงพอจนสามารถเลือกให้เหมาะกับบริบทและวัตถุประสงค์ของตนเอง อาทิ ลงทุนในพม่าเพื่อเป็นฐานในการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก หรือลงทุนเพื่อขายให้กับผู้บริโภคในพม่า เป็นต้น และหลังจากลงทุนไปแล้วควรต้องเตรียมความพร้อม และเรียนรู้ให้เท่าทันกับกฎเกณฑ์ทางการค้าใหม่ๆ เพื่อที่จะได้รู้ถึงอุปสรรคต่างๆ และแก้ไขปัญหาที่อาจต้องเผชิญได้ทันเวลาที่ ทั้งนี้หากสามารถฝึกพูดภาษาพม่าได้ และสร้างความสัมพันธ์ระดับบุคคลกับผู้เกี่ยวข้องจะยิ่งทำให้การทำธุรกิจเกิดความสะดวกรวดเร็วและยั่งยืนมากขึ้น หรือกล่าวได้ว่ามีคุณภาพการค้าสะดวก

ประโยชน์ของ AEC ต่อการลงทุนในพม่า

การเตรียมความพร้อมก้าวสู่ AEC ของพม่า

กำลังพยายามพัฒนาไปสู่ AEC แต่ในบางประเด็นยังมีความขัดแย้งมากนัก ตลอดจนนโยบายต่างๆ ที่วางแผนสามารถเปลี่ยนแปลงได้อย่างกะทันหัน ดังนั้น จึงทำให้พม่าอาจเปิดประเทศไม่ทันต่อการเปิด AEC ในปี 2558 ซึ่งสิ่งดังกล่าวจะส่งผลให้การพัฒนาเศรษฐกิจของภูมิภาคอาเซียนเป็นไปได้อย่างไม่เต็มประสิทธิภาพ

ผลดีของ AEC ต่อผู้ประกอบการไทยในการเข้าไปลงทุนและทำการค้าในพม่า

- ภาชีนำเข้าเป็น 0 (อาทิ นำเข้าวัตถุดิบการผลิตมาจากไทย และประเทศอาเซียนอื่นๆ)
- สามารถย้ายฐานการผลิตจากไทยมาสู่พม่าสำหรับธุรกิจที่จะก่อให้เกิดความได้เปรียบ ซึ่งผู้ประกอบการไทยหลายรายได้เตรียมจะย้ายฐานการผลิตมาพม่า โดยเหตุผลสำคัญ คือความมั่นคงของทรัพยากรธรรมชาติ และค่าแรงราคาถูก
- ใช้เป็นฐานการผลิตส่งออกนอก AEC เพื่อใช้ประโยชน์จากสิทธิที่พม่าได้รับในเวทีการค้าโลก อาทิ สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (GSP) หรือการยกเว้น หรือลดหย่อนอัตราภาษีศุลกากรที่สหภาพยุโรปให้สำหรับสินค้านำเข้าจากประเทศที่สาม หรือการใช้ประโยชน์จากสถานะ Least Developed Countries (LDCs)
- เกิดความได้เปรียบระบบโลจิสติกส์ในการขนส่งเพราะพม่ามีที่ตั้งติดพรมแดนกับ 5 ประเทศ และที่สำคัญคือ อยู่กึ่งกลางระหว่างสองระบบเศรษฐกิจขนาดใหญ่อย่างจีนและอินเดียที่กำลังรุ่งโรจน์และคาดกันว่าจะเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลกในอนาคต
- ได้เปรียบคู่แข่งนอกอาเซียนในการ “เจาะตลาดพม่า” เป็นต้น

แนะนำแหล่งข้อมูลเพื่อศึกษา AEC และพม่าเพิ่มเติม

ข้อมูลที่น่าสนใจข้างต้นเป็นเพียงบางส่วนเท่านั้น สามารถศึกษาข้อมูลรอบด้าน และติดตามความเคลื่อนไหวของ AEC และพม่าอย่างใกล้ชิด ได้จากแหล่งข้อมูลสำคัญ ดังนี้

- ศูนย์บริการข้อมูลประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน www.dtn.moc.go.th
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
- องค์ความรู้ประชาคมอาเซียน www.thai-aec.com
- ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (นานาชาติเกี่ยวกับ AEC) www.exim.go.th

Tip: ข้อควรรู้ในการทำธุรกิจกับพม่า

- ไม่ควรพูดเรื่องการเมืองภายในประเทศพม่า
- รัฐบาลพม่าให้ใช้เงินบาท จ้าต และดอลลาร์สหรัฐสำหรับการค้าชายแดนได้ เพื่อให้มีความคล่องตัว
- พม่ามีภาษาท้องถิ่นถึง 100 ภาษา โดยนักธุรกิจสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้
- ชาวพม่าไม่นิยมนัดหมายหรือสื่อสารผ่านทางอีเมล ควรติดต่อทางโทรศัพท์ โทรสารหรือพบปะหารือ
- ในการเจรจาธุรกิจครั้งแรก ชาวพม่าส่วนใหญ่ไม่นิยมกล่าวถึงเรื่องธุรกิจอย่างลึกซึ้ง แต่จะใช้เวลาสอบถามและเรียนรู้ลักษณะนิสัยของคุณเจรจา ตลอดจนมีความนิ่งและเงียบ ไม่ตอบรับใดๆ จนกว่าจะมั่นใจ

- เอกสารอ้างอิง
- สัมภาษณ์ “ผู้ประกอบการไทยที่ทำการค้ากับพม่า” 5 ราย
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ <http://www.dtn.moc.go.th>
- ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย <http://www.exim.go.th>
- ศูนย์แม่โขงศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย <http://www.mekongchula.com>
- <http://www.thai-aec.com>
- <http://www.tanitsorat.com/>
- The Ministry of Foreign Affairs, Myanmar <http://www.mofa.gov.mm>
- The Ministry of National Planning and Economic Development <http://www.dica.gov.mm/>
- Union of Myanmar Federation of Chambers of Commerce and Industry <http://www.umfcci.com.mm>

SMEs Profile

เรื่อง : จารุวรรณ เจตเกษกิจ

เวียดนาม กับ AEC

โอกาสทางธุรกิจที่ผู้ประกอบการไทยควรรู้

“สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม” หรือ “เวียดนาม” เป็นหนึ่งในประเทศที่นักลงทุนทั่วโลกยังคงให้ความสนใจจับจ้องมองหาโอกาสเข้ามาลงทุน เพราะเป็นประเทศที่มีเสถียรภาพทางการเมือง เศรษฐกิจมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง จำนวนประชากรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากกว่า 1 ล้านคนต่อปี และกำลังซื้อของชาวเวียดนามเพิ่มขึ้นสูงมาก อย่างไรก็ตาม สืบเนื่องจากการที่ไทยและเวียดนามได้เข้าร่วมเป็น “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” (AEC) ตลอดจนมีสายสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมาช้านานโดยเฉพาะในแง่การค้า แม้จะไม่มีพรมแดนติดกัน จึงนับเป็นความได้เปรียบของไทยในการเข้าไปลงทุนในเวียดนาม อย่างไรก็ตาม ก่อนเข้าไปควรต้องศึกษาข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

รู้จักเวียดนาม

ที่ตั้ง	ทิศตะวันตกของคาบสมุทรอินโดจีน
พื้นที่	331,150 ตารางกิโลเมตร
ภูมิประเทศ	เรียงเป็นรูปตัว S ตามแนวชายฝั่งตะวันตกของทะเลจีนใต้โดย 3 ใน 4 เป็นภูเขาสูงและป่าไม้ นอกนั้นเป็นไหล่เขาและหุบเขาต่างๆ
ภูมิอากาศ	มีสภาพอากาศที่หลากหลาย เพราะภูมิประเทศเป็นแบบคาบสมุทร ซึ่งมีระยะทางจากภาคเหนือจรดภาคใต้ที่ยาวมาก และมีระดับความสูงต่ำของพื้นที่ที่แตกต่างกัน เวียดนามทางตอนใต้ มีภูมิอากาศคล้ายประเทศไทย คือประมาณ 27-30 c และมี 2 ฤดู คือ ฤดูฝน (พ.ค. - ต.ค.) และฤดูร้อน (พ.ย. - เม.ย.) เวียดนามทางตอนเหนือมี 4 ฤดู คือ ฤดูใบไม้ผลิ (มี.ค. - เม.ย) ฤดูร้อน (พ.ค. - ส.ค.) ฤดูใบไม้ร่วง (ก.ย - พ.ย.) ฤดูหนาว (ธ.ค. - ก.พ.)
เมืองหลวง	กรุงฮานอย (Ha Noi)
เมืองสำคัญ	นครโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh City)
เวลา	เท่ากับประเทศไทย
ประชากร	87.3 ล้านคน อัตราการเกิด 1.2% ต่อปี อัตราการรู้หนังสือ 94% โครงสร้างประชากร 0-14 ปี: 24.9% (ชาย 11,230,402 หญิง 10,423,901 คน) 15-64 ปี : 69.4 % (ชาย 29,971,088 หญิง 30,356,393 คน) 65 ปีขึ้นไป : 5.7 % (ชาย 1,920,043 หญิง 3,065,697 คน)
เชื้อชาติ	เชื้อชาติขิ่น (Khin) หรือเวียต (Viet) (มากกว่า 86%) นอกนั้นเป็นชนกลุ่มอื่นๆ 53 เชื้อชาติ
ศาสนา	ไม่นับถือศาสนาแต่นับถือลัทธิต่างๆ (80.8%) นับถือศาสนาพุทธนิกายมหายาน (9.3%) คริสต์ (7.2%) อิสลาม (0.1%) และอื่น ๆ (2.6%)
ภาษา	ภาษาราชการและที่ใช้ในชีวิตประจำวัน คือ ภาษาเวียดนาม และใช้ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส และจีน ในการติดต่อทางธุรกิจ

แรงงาน	ภาคเกษตร ร้อยละ 56.8 อุตสาหกรรม ร้อยละ 37 และบริการ ร้อยละ 6.2
ระบอบการปกครอง	ระบบสังคมนิยม โดยมีพรรคการเมืองเดียว ประธานาธิบดี นายเหวียน มินห์ เจียต (Nguyen Minh Triet) นายกรัฐมนตรี นายเหวียน ตัน หยุม (Nguyen Tan Dung)
GDP	ผลิตภัณฑ์มวลรวม 121.6 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 5.8
สกุลเงิน	ดอง (Dong)
รายได้ต่อคน	1,320 เหรียญสหรัฐฯ
สินค้านำเข้า	1.เครื่องจักร/ชิ้นส่วน 2.น้ำมันสำเร็จรูป 3.ผ้าผืน 4.อิเล็กทรอนิกส์ คอมฯ ส่วนประกอบ 5.เหล็กกล้า 6.เม็ดพลาสติก 7.รถยนต์ อุปกรณ์ และชิ้นส่วน 8.โลหะอื่นๆ 9.ส่วนประกอบทางเคมี และ 10.เคมีภัณฑ์
สินค้าส่งออก	1.เสื้อผ้าสำเร็จรูป 2.น้ำมันดิบ 3.รองเท้า 4.อาหารทะเล 5.คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ 6.เครื่องจักร ชิ้นส่วน อุปกรณ์ 7.ข้าว 8.ยางพารา 9.อัญมณีและเครื่องประดับ และ 10.กาแฟ

- ที่มา: General Statistics Office of Vietnam (2012); กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (2555); ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในเวียดนาม (2555)

ความโดดเด่นของเวียดนามที่น่าจับตามอง การเมืองและการปกครอง

- การเมืองมีเสถียรภาพและเอกภาพสูง โดยมีพรรคการเมืองเดียว คือ พรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม (Communist Party of Vietnam หรือ CPV) ที่มีอำนาจสูงสุดตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีบทบาทในการกำหนดแนวทางการจัดการทุกด้าน ทำให้การบริหารประเทศเป็นไปอย่างราบรื่นและนโยบายต่าง ๆ ได้รับการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
- มีนโยบายเป็นมิตรกับทุกประเทศ และให้ความสำคัญกับความปลอดภัย โดยมีกฎหมายที่เข้มงวดและมีบทลงโทษที่รุนแรง ส่งผลให้เป็นประเทศที่มีความปลอดภัยสูงแห่งหนึ่งของโลก

ระบบเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน

- นโยบายเศรษฐกิจการค้าของเวียดนามยังคงเป็นไปในทิศทางเดิมตามนโยบาย “ได้ย่ เหมย” เมื่อกว่า 20 ปีที่แล้ว ประกอบกับการสมัครเป็นสมาชิกในประชาคมโลก ทำให้เวียดนามต้องปรับปรุงกฎระเบียบ กฎหมาย ตลอดจนกฎเกณฑ์ภาครัฐ เพื่อเปิดตลาดสินค้า ภาคบริการและการลงทุนให้เสรีมากขึ้นเป็นลำดับ ซึ่งปัจจุบันเวียดนามเปิดกว้างให้นักลงทุนต่างชาติเข้าลงทุนในประเทศได้มากขึ้น
- เวียดนามมีแนวทางมุ่งไปสู่เศรษฐกิจแห่งสีเขียวตามยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการขยายตัวแห่งสีเขียวในช่วงปี 2011 – 2030 เพื่อช่วยยกระดับ ประสิทธิภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันและเป็นการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และลดปริมาณการปล่อยก๊าซที่ก่อให้เกิดปฏิกิริยาเรือนกระจกต่อโลก

ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ ที่สำคัญได้แก่

- ทรัพยากรพลังงาน อาทิ ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน และน้ำมันดิบ (ซึ่งกระจายอยู่ทั่วทุกภาค)
- ทรัพยากรแร่ธาตุ อาทิ บอไซด์ โพแตสเซียม และเหล็ก
- ทรัพยากรป่าไม้
- ทรัพยากรพื้นที่ผลผลิตเกษตรกรรม และประมงที่พรั่งพร้อมทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ
- ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อาทิ ฮาลองเบย์ ที่ได้รับยกย่องเป็นมรดกโลก โดยองค์การยูเนสโก

Vietnam

ที่ตั้งของเวียดนาม

- มีความโดดเด่นในการที่มีอาณาเขตติดกับทะเลยาวถึง 3,444 กิโลเมตร ซึ่งเอื้ออำนวยต่อการทำประมง และการทำท่าเรือน้ำลึก ซึ่งใช้เป็นทางขนส่งสินค้าไปยังตลาดโลกได้
- เวียดนามมีพรมแดนติดกับจีนตอนใต้ จึงสามารถส่งผลสินค้าไปยังจีนได้

ประชากร

จำนวนประชากรมากเป็นอันดับสามในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รองจากอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ และเป็นอันดับ 13 ของโลก จึงนับเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพแห่งหนึ่งของโลก

แรงงาน : คุณภาพสูง (มีความรู้ และมีความขยัน กระตือรือร้น) อัตราค่าจ้างต่ำ และมีจำนวนมาก พร้อมทั้งการจัดจ้างทำได้เองไม่ต้องผ่านภาครัฐ

การมีส่วนร่วมในประชาคมโลก ที่สำคัญได้แก่

- เป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) และเอเปค กลุ่มอาเซียน ซึ่งการเป็นสมาชิกเหล่านี้ได้ทำให้เวียดนามเกิดความได้เปรียบหลายอย่าง เช่น ตลาดส่งออกขยายตัวมากขึ้น ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น
- สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) และกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion: GMS)

สภาพแวดล้อมในการลงทุน ที่สำคัญได้แก่

- รัฐบาลเวียดนามมีการปรับปรุงกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการลงทุนจากต่างประเทศ และเพิ่มสิทธิประโยชน์ต่างๆ ให้แก่นักลงทุนต่างชาติ เพื่อดึงดูดการลงทุน อาทิ จัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ การอนุญาตให้ต่างชาติลงทุน 100% สำหรับบางอุตสาหกรรม และการลดความเข้มงวดในการตรวจสอบก่อนออกใบอนุญาตประกอบการ
- พัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่ง ทั้งทางบก ทางน้ำ

และทางอากาศ ตลอดจนสาธารณูปโภคต่างๆ ให้มีความสะดวกและทันสมัยยิ่งขึ้น เพื่อรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจ อาทิ การพัฒนาเส้นทาง East West Economic Corridor

กำลังซื้อของประชากร

หลังเปิดประเทศ ชาวเวียดนามมีกำลังซื้อมากขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และปริมาณเงินโอนกลับประเทศของชาวเวียดนามโพ้นทะเล โดยประชากรที่มีกำลังซื้อสูงส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจ เช่น นครโฮจิมินห์ กรุงฮานอย และจังหวัดต่างๆ บริเวณใกล้สามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง

จุดด้อยของเวียดนามที่ต้องรับรู้

การเมืองและการปกครอง

- ระบบกฎหมายและระบบการตัดสินข้อพิพาทของเวียดนาม นอกจากเป็นไปตามตัวบทกฎหมายแล้ว จะคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนภายในประเทศเป็นสำคัญ

ระบบเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน

- กฎระเบียบเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง เช่น พิธีการและแบบฟอร์มศุลกากรแตกต่างกันไปในแต่ละเมือง
- มีการใช้มาตรการที่ไม่ใช่ภาษีในการปกป้องทางการค้า อาทิ การเข้มงวดในการนำเข้าสินค้าบางชนิด การออกข้อกำหนดที่เข้มงวดเกี่ยวกับการปิดฉลากสินค้า และการห้ามนำเข้าสินค้าบางประเภทเพื่อปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศ

ระบบการเงิน

- ระบบการเงินการธนาคารในเวียดนามอยู่ระหว่างการปฏิรูปให้เป็นสากลมากขึ้น
- อัตราเงินเฟ้อสูง (โดยในปี 2554 ที่ผ่านมามีเวียดนามมีอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยสูงถึง 18.13% ซึ่งสูงสุดในภูมิภาคเอเชีย ขณะที่ค่าเงินดอลลาร์ของเวียดนามก็อ่อนตัวลงมากเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ ทำให้ต้นทุนราคาสินค้าที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ตามในปี 2555 รัฐบาลมีแนวปฏิบัติที่จะควบคุมเงินเฟ้อภายในประเทศ)

ระบบการคมนาคมและสาธารณูปโภค

- ระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคยังไม่มี ความพร้อมเท่าที่ควร

แรงงาน: ขาดแคลนแรงงานที่มีคุณภาพสูง ทั้งด้านฝีมือและระดับผู้บริหาร

สภาพแวดล้อมในการลงทุน ที่สำคัญได้แก่

- ต้นทุนการลงทุนสูง โดยเฉพาะค่าเช่าสำนักงาน
- โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม สิ้นเปลืองยังไม่สมบูรณ์

ระบบการดำเนินธุรกิจ

- นักลงทุนท้องถิ่นขาดแคลนเงินทุนในการร่วมทุนกับชาวต่างชาติ และขาดประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ และการแข่งขันในตลาดโลก
- ลักษณะการร่วมทุนระหว่างนักลงทุนต่างชาติกับผู้ร่วมทุนท้องถิ่นมักเกิดปัญหาอันเนื่องมาจากแนวทางการบริหารงานที่แตกต่างกัน และการแบ่งปันผลประโยชน์ไม่ลงตัว
- มีความยากในการหาคู่ค้าท้องถิ่น และ/หรือ ผู้นำเข้าท้องถิ่นที่ดีและมีศักยภาพ

วัฒนธรรมการบริโภคของชาวเวียดนาม

ความต้องการในการบริโภค รวมถึงวัฒนธรรมการบริโภคต่างๆ ของชาวเวียดนามจะมีความแตกต่างกัน

ไปในแต่ละภาค ซึ่งนักลงทุนควรต้องศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ อย่างไรก็ตามชาวเวียดนามมักตัดสินใจซื้อสินค้าค่อนข้างยากและยึดติดกับตราสินค้ามาก

ธุรกิจดาวเด่นสำหรับการลงทุนในเวียดนาม

ธุรกิจที่คาดว่าจะมีโอกาสสำหรับผู้ประกอบการไทยในการลงทุนทำการค้าในเวียดนาม ที่สำคัญได้แก่

- ธุรกิจการเกษตร และแปรรูปสินค้าเกษตร โดยเฉพาะในพืชเศรษฐกิจ เช่น กาแฟ ข้าว ยางพารา ชามะม่วงหิมพานต์ และพริกไทย ที่รัฐบาลเวียดนามให้การส่งเสริมเพาะปลูก และแปรรูป
- ธุรกิจเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยเฉพาะกุ้ง
- ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในธุรกิจประเภทโรงแรม รีสอร์ท และที่พักตากอากาศ เนื่องจากรัฐบาลเวียดนามมีแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างจริงจัง
- ธุรกิจผลิตเพื่อส่งออก ซึ่งนักลงทุนสามารถใช้สิทธิประโยชน์จากข้อตกลงการค้าที่เวียดนามได้ทำไว้กับประเทศต่าง ๆ ได้
- ธุรกิจบริการด้านการศึกษา เพราะชาวเวียดนามนิยมศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา
- ธุรกิจบริการอาหาร เพราะคนเวียดนามชอบออกไปรับประทานอาหารและสังสรรค์นอกบ้าน
- ธุรกิจสินค้าไฮเทค อาทิ คอมพิวเตอร์ และโทรศัพท์มือถือ เนื่องจากมีแนวโน้มขยายตัวสูง ตามการขยายตัวของชนชั้นกลางและกลุ่มวัยรุ่น เพราะสินค้าเหล่านี้ได้กลายเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบันของคนกลุ่มนี้ไปแล้ว
- ธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีคุณภาพสูง เพราะปัจจุบันชาวเวียดนามมีกำลังซื้อสูงขึ้นตามเศรษฐกิจที่กำลังขยายตัว จึงต้องการใช้สินค้าที่มีคุณภาพมากขึ้น ประกอบกับสินค้าและบริการของไทยได้รับการยอมรับในคุณภาพอย่างมากในสายตาของชาวเวียดนาม

- ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มสำเร็จรูป อาทิ บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ชาเขียวพร้อมดื่ม เพราะวิถีชีวิตชาวเวียดนามมีความเป็นสังคมเมืองมากขึ้น ซึ่งต้องการความสะดวกและรวดเร็วในการใช้ชีวิต
- ธุรกิจชิ้นส่วนรถยนต์ เพื่อตอบสนองกับการบำรุงรักษายานพาหนะหลักของชาวเวียดนาม
- ธุรกิจร้านค้าปลีกสมัยใหม่ เป็นต้น

ซึ่งธุรกิจต่างๆ ดังกล่าวเป็นสิ่งที่รัฐบาลให้การส่งเสริมต่างชาติเข้ามาลงทุน รวมถึงเป็นสินค้าและบริการที่ชาวเวียดนามมีความต้องการ อย่างไรนั้นควรเน้น “การใช้แรงงาน วัตถุดิบและทรัพยากรธรรมชาติในเวียดนาม” และดำเนินธุรกิจด้วยความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อาทิ ประหยัดพลังงานและทรัพยากร ธรรมชาติ เพราะเป็นนโยบายของรัฐบาลเวียดนาม ซึ่งจะส่งผลดีต่อธุรกิจ เพราะจะทำให้ได้รับสิทธิประโยชน์ในการลงทุนเพิ่มเติม และเกิดความยั่งยืนต่อธุรกิจ

ประโยชน์ของ AEC ต่อการลงทุนในเวียดนาม

การเตรียมความพร้อมก้าวสู่ AEC ของเวียดนาม

- ปฏิรูปกฎหมายให้สอดคล้องกับเป้าหมายอาเซียน พัฒนากำลังคนเต็มที่ ทั้งด้านภาษา ฝีมือแรงงาน

ผลดีของ AEC ต่อผู้ประกอบการไทยในการเข้าไปลงทุนและทำการค้าในเวียดนาม

- ภาชนะนำเข้าเป็น 0 (อาทิ นำเข้าวัตถุดิบการผลิตมาจากไทยและประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น)
- ย้ายฐานการผลิตจากไทยมาสู่เวียดนามสำหรับธุรกิจที่จะก่อให้เกิดความได้เปรียบ อาทิ ในเรื่องต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า ซึ่งผู้ประกอบการไทยหลายรายกำลังเตรียมย้ายฐานการผลิตมาเวียดนาม โดยเหตุผลสำคัญคือ ต้องการลดต้นทุนค่าแรง ซึ่งปัจจุบันไทยขึ้นเป็น 300 บาทต่อวัน รวมถึงแรงงานเวียดนามนอกเหนือจากจะมีความได้เปรียบไทยด้านค่าจ้างที่ต่ำกว่าแล้ว ยังเป็นแรงงานที่มีความรู้ความสามารถ และมีความขยันกระตือรือร้นสูง
- สร้างฐานการผลิตร่วม โดยใช้เป็นฐานการส่งออกนอก AEC เพื่อประโยชน์จากสถานะ Least Developed Countries (LDCs)
- ระบบโลจิสติกส์การขนส่งไปยังจีนตอนใต้และตลาดโลกสะดวกและถูกลง เพราะใช้ประโยชน์จากที่ตั้งภูมิศาสตร์ที่มีพรมแดนติดต่อกัน และชายฝั่งทะเลที่ยาวมาก
- ได้เปรียบคู่แข่งนอกอาเซียนในการ “เจาะตลาดเวียดนาม” เป็นต้น

แนะนำแหล่งข้อมูลเพื่อศึกษา AEC และเวียดนามเพิ่มเติม

ข้อมูลที่น่าสนใจข้างต้นเป็นเพียงบางส่วนเท่านั้น สามารถศึกษาข้อมูลรอบด้าน และติดตามความเคลื่อนไหวของ AEC และเวียดนามอย่างใกล้ชิด ได้จากแหล่งข้อมูลสำคัญ ดังนี้

- ศูนย์บริการข้อมูลประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน www.dtn.moc.go.th
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
- องค์ความรู้ประชาคมอาเซียน www.thai-aec.com
- ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (นานาสาระเกี่ยวกับ AEC) www.exim.go.th
- ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในเวียดนาม <http://hanoi.thaiembassy.org/>

• เอกสารอ้างอิง

- สัมภาษณ์ “ผู้ประกอบการไทยที่ทำการค้ากับเวียดนาม” 2 ราย กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
<http://www.dtn.moc.go.th>
- ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
<http://www.exim.go.th>
- หอการค้า และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
<http://www.thaichamber.org/>
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
<http://www.sme.go.th>
- General Statistics Office of Vietnam
<http://www.gso.gov.vn>
- Thai-AEC
<http://www.thai-aec.com>
- VOV World
<http://vovworld.vn/>
- รูปภาพ <http://www.moohin.com/about-tha>

สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว กับ AEC

“สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” หรือ “ลาว” ถือเป็นหนึ่งในดาวรุ่งทางเศรษฐกิจ ที่นักลงทุนทั่วโลกต่างจับจ้องมองหาโอกาสเข้ามาลงทุน เพราะเป็นประเทศสมาชิกใหม่อาเซียนที่มีศักยภาพ และมีคู่แข่งทางการลงทุนที่แจ่มใส สะท้อนได้จากอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง เป็นตลาดใหม่ที่น่าลงทุนแม้ช่วงเริ่มต้นนักลงทุนต้องใช้ความพยายามอย่างมาก แต่ทั้งนี้หากสามารถเป็นผู้บุกเบิกกลุ่มแรกได้ก็จะได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า อย่างไรนั้น สืบเนื่องจากการที่ไทยและลาวได้เข้าร่วมเป็น “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” (AEC) ตลอดจนจนมีสายสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมาช้านานและมีพรมแดนติดกัน จึงนับเป็นความได้เปรียบของไทยในการเข้าไปลงทุนในลาวอย่างไรรันนั้น ก่อนเข้าไปควรต้องศึกษาข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

รู้จักลาว

ที่ตั้ง	บนใจกลางของคาบสมุทรอินโดจีน
พื้นที่	236,800 ตร.กม.หรือประมาณครึ่งหนึ่งของไทย
ภูมิประเทศ	พื้นที่ส่วนใหญ่ร้อยละ 90 เป็นภูเขาและที่ราบสูง ส่วนที่เป็นที่ราบ ร้อยละ 10 ของพื้นที่ทั้งหมด
ภูมิอากาศ	สภาพภูมิอากาศแบบเขตร้อน
เมืองหลวง	นครหลวงเวียงจันทน์
เมืองสำคัญ	แขวงสะหวันนะเขต: ประชากรมากที่สุดในประเทศ แขวงหลวงพระบาง: เป็นเมืองหลวงเก่าเมืองมรดกโลก
เวลา	เท่ากับประเทศไทย
ประชากร	6.4 ล้านคนอัตราการรู้หนังสือร้อยละ 73
โครงสร้างประชากร	0-14 ปี: 2.8 ล้านคน, 15-64 ปี: 4.0 ล้านคน
ประชากรเชื้อชาติ	65 ปีขึ้นไป: 0.2 ล้านคน ชนเผ่าต่างๆ มากมาย โดยแบ่งเป็น ลาวลุ่ม (กลุ่มคนเชื้อชาติลาวใช้ภาษาลาวเป็นภาษาหลัก) ร้อยละ 68 ลาวเทิง (เช่นชนเผ่าข่ม) ร้อยละ 22 ลาวสูง (เช่นชนเผ่าม้ง) ร้อยละ 9
ศาสนา	นับถือศาสนาพุทธ (เถรวาท) ร้อยละ 75 นับถือผีร้อยละ 16-17 ศาสนาคริสต์ประมาณ 100,000 คน และอิสลามประมาณ 300 คน

ภาษา	ภาษาราชการ คือ ภาษาลาว ภาษาติดต่อธุรกิจ: ภาษาไทย อังกฤษ และฝรั่งเศส ภาษาท้องถิ่นอื่นๆ ได้แก่ ภาษาไท ภาษาม้ง
แรงงาน	3.7 ล้านคน กระจายอยู่ในภาคเกษตรร้อยละ 76.5 อุตสาหกรรมร้อยละ 7.5 บริการร้อยละ 16
ระบอบการปกครอง	สังคมนิยมโดยพรรคการเมืองเดียว คือ พรรคประชาชน ปฏิวัติลาว มีอำนาจสูงสุดประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรก เมื่อวันที่ 14 ส.ค.34 ประธานประเทศ : พลโทจุมมะสีไซยะสอน รองประธานประเทศ : พ.อ. บุนยังวอลละจิต นายกรัฐมนตรี : นายทองสิงห์ทำมะวง(ประธานสภาแห่งชาติ)
GDP	7.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ (มาจากภาคเกษตรร้อยละ 29.9 อุตสาหกรรมร้อยละ 33.1 บริการร้อยละ 37) อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจร้อยละ 8.3
สกุลเงิน	กีบ (Kip) โดยไม่มีเหรียญกษาปณ์มีแต่ธนบัตร
รายได้ต่อคน	1,204 เหรียญสหรัฐต่อปี
สินค้านำเข้า	เครื่องจักรและอุปกรณ์, ยานพาหนะ, เชื้อเพลิงพลังงาน, สินค้าบริโภค สินค้าส่งออก แร่ธาตุ (อาทิ แร่ดีบุก, ทองแดง) ทอง, ผลิตภัณฑ์จากไม้, กาแฟ, อิเล็กทรอนิกส์

- ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (2555); กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (2554)

ความโดดเด่นของลาวที่น่าจับตามอง

ที่ตั้งของลาว

- ชายแดนของลาวมีความยาวรวมถึง 5,083 กิโลเมตร และล้อมรอบด้วยชายแดนของ 5 ประเทศเพื่อนบ้าน
- ทิศเหนือ ติดกับ “จีน”
- ทิศใต้ ติดกับ “กัมพูชา”
- ทิศตะวันออก ติดกับ “เวียดนาม”
- ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ติดกับ “พม่า”
- ทิศตะวันตก ติดกับ “ไทย”

ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ ที่สำคัญได้แก่

- ทรัพยากรพื้นที่เกษตรกรรม ที่มีขนาดใหญ่ (และค่าเช่าถือครองที่ดินที่ไม่สูงมากนัก และสามารถเช่าได้ระยะเวลานานพอสมควร)
- ทรัพยากรแร่ธาตุต่างๆ แทบทุกชนิด เช่น ถ่านหิน ลิกไนต์ ดีบุก ยิปซัม ทองแดง ทองคำ
- ทรัพยากรน้ำ โดยมีแหล่งน้ำสำคัญ ซึ่งได้ปัจจุบันได้นำมาผลิตกระแสไฟฟ้า
- ทรัพยากรป่าไม้

ระบบการคมนาคมและสาธารณูปโภค

- ไฟฟ้า น้ำประปา: มีให้ใช้เกือบทุกพื้นที่
- โทรคมนาคม: มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่ของประเทศ อาทิ โทรศัพท์มือถือและอินเทอร์เน็ตมีครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่ในลาว

การเมืองและการปกครอง

• การเมืองของลาวมีเสถียรภาพเนื่องจากปกครองด้วยระบบสังคมนิยมที่มีพรรคปฏิวัติประชาชนลาว (The Lao People's Revolutionary Party : LPRP) เป็นพรรคการเมืองที่บริหารประเทศเพียงมีพรรคเดียวมาโดยตลอดและคาดว่าจะยังคงรักษาอำนาจทางการเมืองในลาวได้ต่อไป

ระบบเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน

- ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) ของลาวเติบโตอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้มูลค่าการนำเข้า-ส่งออก ของสินค้าต่างๆ ก็เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (2554-2558) ได้ให้ความสำคัญกับการลงทุนในประเทศการพัฒนาอุตสาหกรรมให้ทันสมัยโดยได้ประกาศนโยบายว่าจะนำประเทศก้าวสู่ประเทศอุตสาหกรรม และความทันสมัยซึ่งทำให้ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา และต่อไปจากนี้รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการขยายความร่วมมือกับหุ้นส่วนทั้งในและต่างประเทศ
- รัฐบาลลาว มีนโยบายไม่เข้าแทรกแซงตลาด โดยปล่อยให้มีการแข่งขันอย่างเสรี ตลอดจนไม่แบ่งแยกเชื้อชาติและสัญชาติของนักลงทุน
- กฎระเบียบการการลงทุน อาทิ
 - ลดภาษีเงินได้จากร้อยละ 35 เหลือ 28
 - การเปิดให้สัมปทานที่ดินเพื่อพัฒนาจำนวนมาก
 - นักลงทุนสามารถส่งรายได้ และเงินทุนกลับไปยังประเทศของตนหรือประเทศอื่นได้อย่างเสรี

แรงงาน: แรงงานราคาถูก โดยค่าแรงขั้นต่ำของลาวอยู่ที่ 92 บาท/วัน ส่วนไทยจะเพิ่มเป็น 300 บาท/วัน ในวันที่ 1 เม.ย. 55 สำหรับ 7 จังหวัดน่าน และใช้ทั่วประเทศในปี 2556

การมีส่วนร่วมในประชาคมโลกที่สำคัญได้แก่

- การเป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศ อาทิ องค์การสหประชาชาติ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ และปัจจุบันได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก (WTO) โดย ณ ขณะนี้อยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อม โดยเฉพาะการปรับระบบเศรษฐกิจให้เป็นสากล
- การเป็นสมาชิกกลุ่มเศรษฐกิจ อันได้แก่ สมาชิกอาเซียน ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) และความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS)

สภาพแวดล้อมในการลงทุนที่สำคัญได้แก่

- รัฐบาลลาวให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของประเทศมีการตัดถนนเพิ่มและสร้างถนนเครือข่ายไปยังพื้นที่ต่างๆของประเทศมากขึ้นรวมถึงการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์กำลังเป็นไปอย่างรวดเร็วเห็นได้จากญี่ปุ่นที่จะมาลงทุนสร้างสนามบินนานาชาติ และจีนจะมาสร้างรถไฟความเร็วสูง
- พัฒนาระบบการติดต่อกับหน่วยงานราชการของลาว เพื่อให้ให้นักลงทุนได้รับความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น อาทิ กระทรวงแผนการและลงทุน ซึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหารนโยบายและพิจารณาโครงการที่ขอลงทุนในลาวเบื้องต้น ได้ให้บริการอย่างครบวงจรแบบ One Stop Service
- อำนวยความสะดวกในการเดินทางเข้า-ออกนอกประเทศให้แก่ นักลงทุนต่างชาติ อาทิ การให้วีซ่าเข้าออกหลายครั้ง (Multiple Entry Visas) และสิทธิในการพักอาศัยระยะยาวรวมถึงมีสิทธิขอสัญชาติลาวตามขอบเขตที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย
- มีการจัดตั้ง “เขตเศรษฐกิจพิเศษ” และ “เขตส่งเสริมการลงทุน” ซึ่งจะให้สิทธิประโยชน์ต่างๆ แต่นักลงทุน

วัฒนธรรมการบริโภคของชาวลาว

คนไทยและคนลาวมีวัฒนธรรมประเพณีภาษาคคล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะคล้ายคลึงกับคนภาคอีสานของไทยอย่างมาก สะท้อนได้จากอาหารของคนลาวจะทาน “ข้าวเหนียว” เป็นหลัก อาหารที่เป็นเอกลักษณ์ คือ แจ่ว ส้มตำ ไก่ย่าง เป็นต้น นอกจากนี้โดยพฤติกรรมคนลาวบริโภคสินค้าอุปโภคบริโภคของไทยว่าเหมือนหนึ่งเป็นสินค้าของลาว

จุดด้อยของลาวที่ต้องรับรู้

ที่ตั้งของลาว

- เป็นประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล (Land Lock) อย่างไรก็ตามลาวกำลังอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านจาก Land Lock ไปสู่ Land Link ด้วยเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor) ระหว่างพม่า-ไทย-ลาว-เวียดนาม

ระบบเศรษฐกิจการค้า และการลงทุน

- ระบบการค้าระหว่างประเทศของลาวยังไม่เป็นสากลและไม่มีความแน่นอนมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายกฎระเบียบบ่อยครั้งและในแต่ละแขวงมีการจัดเก็บอัตราภาษีที่แตกต่างกันทำให้ผู้ส่งออกมีความสับสนและไม่สามารถวางแผนระยะยาวได้มาตรการกีดกันการค้า อาทิ
- เข้มงวดในการนำเข้าสินค้าโดยกำหนดเงื่อนไขให้บริษัทผู้นำเข้าต้องมีสัดส่วนการนำเข้าต่อการส่งออกเท่ากับ 60 : 40
- จำกัดโควตาสินค้าที่จะนำเข้าบางรายการเช่น น้ำมันเชื้อเพลิงปูนซีเมนต์ข้าวสารหลักเส้นและรถบรรทุก เป็นต้น
- ขั้นตอนการนำเข้าและการออกเอกสารของลาวมีความยุ่งยากซับซ้อนล่าช้ารวมทั้งต้องยื่นขอใบอนุญาตนำเข้าหลังจากที่สินค้ามาถึงท่าแล้วเท่านั้นและต้องยื่นขออนุญาตจากหลายหน่วยงานได้แก่ กรมไปรษณีย์ กระทรวงคมนาคมกระทรวงการเงินการค้ากำแพงนครเวียงจันทน์กรมภาษีกรมอากร เป็นต้น และต้องวางเงินค้ำประกันการนำเข้า-ส่งออก

ระบบการเงิน

- ในท้องตลาดมีการใช้สกุลเงิน 3 สกุลหลัก คือ เงินเหรียญสหรัฐ (ร้อยละ 30) เงินบาท (ร้อยละ 30) เงินกีบ (ร้อยละ 40) แต่ในการแสดงราคาสินค้าตามกฎหมายใช้แสดงเป็นเงินกีบ

ระบบการคมนาคมและสาธารณูปโภค

- ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานยังไม่สมบูรณ์ เห็นได้จากถนนหนทางการคมนาคมในลาวไม่สะดวกและส่วนมากยังทุรกันดารอยู่มารวมถึงระบบขนส่งยังไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้
- ต้นทุนค่าสาธารณูปโภคแพง อาทิ น้ำประปาราคาสูงมาก

แรงงาน:

- แรงงานที่มีทักษะในการทำงานที่ได้มาตรฐานสำหรับบางอุตสาหกรรมยังมีจำนวนน้อย

- ขาดแคลนแรงงานเนื่องจากลาวมีจำนวนประชากรเพียง 6.4 ล้านคนและประชากรร้อยละ 70 อยู่ตามภูเขาสูง นอกจากนี้ผู้หญิงลาวนิยมอยู่บ้านเลี้ยงลูก
- แรงงานลาวไม่มีวินัยในการทำงานมากนัก โดยอาจขาดงานเพื่อเข้าร่วมประเพณีต่างๆ ซึ่งคนลาวยึดถือประเพณีของเผ่าอย่างเคร่งครัด

สภาพแวดล้อมในการลงทุนที่สำคัญได้แก่

- การขนส่งสินค้าจะใช้ทางบกเป็นหลัก โดยเป็นทางรถยนต์และเป็นลักษณะผูกขาด เส้นทางคมนาคมยังทุรกันดารต้องใช้เวลานาน ซึ่งทำให้สินค้าได้รับความเสียหายได้ง่าย และการขนส่งไปยังแขวงต่างๆ ในลาว จะต้องทำการเปลี่ยนรถเพื่อทำการขนส่งภายใน นอกจากนี้การกำหนดน้ำหนักบรรทุกของรถบรรทุกสินค้าในแต่ละแขวงไม่เท่ากันทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น
- ยังไม่มีระบบคมนาคมขนส่งทางรถไฟ (แม้จะมีเส้นทางรถไฟเพื่อการคมนาคม แต่ทางรถไฟดังกล่าวมีความยาวเพียง 3.5 กม. และเป็นการเชื่อมต่อกับประเทศไทยที่สะพานมิตรภาพไทย-ลาว)
- ค่าขนส่งและค่าบริการในการนำเข้า-ส่งออกค่อนข้างสูง

ระบบการดำเนินธุรกิจ

- การเจรจากับคู่ค้าชาวลาวดูเหมือนง่ายมีความเข้าใจดีต่อกันแต่ในทางปฏิบัติและการดำเนินงานร่วมกันระยะยาวอาจมีเงื่อนไขหรือข้อจำกัดตามมา ดังนั้น จึงควรรอบคอบและเตรียมทางเลือกต่างๆ ให้พร้อมไว้กรณีที่มีการดำเนินธุรกิจไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้
- ในการร่วมทุนกับลาว แม้หุ้นส่วนลาวจะมีหุ้นเล็กน้อยทางลาวก็มีสิทธิคัดค้านได้เสมอ
- มีระบบอุปถัมภ์ ซึ่งหากนักลงทุนสามารถเข้าถึงได้ทั้งในระดับประเทศ และ/หรือ ระดับพื้นที่จะทำให้การค้าได้รับการสนับสนุนด้วยดีจากรัฐ
- การดำเนินธุรกิจต้องมีการจ่ายเบี่ยงบายรายทางให้กับผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก จนกล่าวกันว่าหากไปลงทุนที่ลาวแล้วไม่ได้รับผลตอบแทนที่มากพอ ไม่ควรไปลงทุน

กำลังซื้อของประชากรในลาว

ลาวมีประชากรเพียง 6.4 ล้านคนทำให้ถือได้ว่าเป็นตลาดการค้าขนาดเล็ก ตลอดจนประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวเพียง 1,204 เหรียญสหรัฐต่อปี ซึ่งทำให้ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีอำนาจการซื้อต่ำ อย่างไรก็ตามคาดว่ากำลังซื้อของชาวลาวจะสูงขึ้น ตามเศรษฐกิจลาวที่มีอัตราการเติบโตในระดับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง สะท้อนได้จากในปี 2545 ชาวลาวมีรายได้เพียง 327 เหรียญสหรัฐ ต่อคนต่อปี ในขณะที่อีก 10 ปีต่อมา คือ ปี 2553 รายได้ชาวลาวได้เพิ่มสูงขึ้นถึง 3 เท่า โดยอยู่ที่ 986 เหรียญสหรัฐ

ธุรกิจดาวเด่นสำหรับการค้าการลงทุนในลาว

ธุรกิจที่คาดว่าจะมีโอกาสสำหรับผู้ประกอบการไทยในการลงทุนและ/หรือทำการค้าในลาวที่สำคัญได้แก่

- **ธุรกิจเกษตรกรรม** เนื่องจาก สภาพดินฟ้าอากาศในลาวเหมาะสมในการทำเกษตรอย่างมาก อาทิ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,715 มม.ต่อปี (สูงกว่าไทยเมื่อเทียบกับภาคใต้ที่มีฝนตกชุกซึ่งมีปริมาณเฉลี่ยอยู่ที่ 1,400 มม.) โดยพืชเกษตรที่สำคัญของลาว คือ ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ยาสูบ ชา กาแฟ
- **ธุรกิจแปรรูปสินค้าเกษตร** อาทิ ผักและผลไม้สดหรือบรรจุกระป๋อง
- **ธุรกิจเหมืองแร่** เพราะลาวมีทรัพยากรธรรมชาติแร่ธาตุจำนวนมาก อาทิ แร่เหล็ก ดีบุก ตะกั่ว ทองแดง ถ่านหิน สังกะสี ทองคำ หินอ่อน และน้ำมัน ที่พบว่ามีมากในภาคกลางและภาคใต้ และมีแหล่งแร่รัตนชาติที่ยังไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์ เช่น ทองคำ แสฟไฟร์ เงิน เป็นต้น อย่างไรก็ตามในปี 2553 ลาวได้งดให้สัมปทานการทำเหมืองแร่กับนักลงทุนชั่วคราวเนื่องจากพบว่ากระทบกับสถานะสิ่งแวดล้อมมาก
- **ธุรกิจท่องเที่ยว และธุรกิจบริการที่รองรับการท่องเที่ยว**
อาทิ โรงแรม ร้านอาหาร สปา เพราะลาวมีประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจโบราณสถานเก่าแก่ที่ได้รับการอนุรักษ์ให้เป็นมรดกโลกสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความงดงามทางธรรมชาติตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนลาวที่ยังคงยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้านดั้งเดิมมีความเป็นมิตรและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่ำทำให้นักท่องเที่ยวทั่วโลกสนใจเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก
- **ธุรกิจสินค้าอุปโภคและบริโภค**เนื่องจากชาวลาวนิยมสินค้าจากไทย
- **ธุรกิจยานยนต์และผลิตภัณฑ์เกี่ยวเนื่อง** อาทิ ตู้แช่ลม
- **ธุรกิจผลิตกระแสไฟฟ้าและธุรกิจก่อสร้าง** เพื่อรองรับการเติบโตของเมืองที่กำลังขยายตัว

• **ธุรกิจธนาคาร** เพื่อรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจการค้า

• **ธุรกิจที่ลาวได้รับสิทธิพิเศษทางศุลกากร (GSP) จากประเทศที่พัฒนาแล้ว** เช่น เสื้อผ้าสำเร็จรูป รองเท้า อัญมณี และเครื่องประดับ

ซึ่งธุรกิจต่างๆ ดังกล่าวเป็นสิ่งที่รัฐบาลให้การส่งเสริมต่างชาติเข้ามาลงทุน รวมถึงเป็นสินค้าและบริการที่ชาวลาวมีความต้องการ ทั้งนี้ในการเลือกจะทำการค้าการลงทุนในธุรกิจใด ควรพิจารณาเลือกให้เหมาะกับบริบทของตนเอง และเลือกธุรกิจที่มีช่องว่างทางการค้า อาทิ ธุรกิจที่ยังไม่มีคนทำแต่มีจุดขายอย่างไร้หน่วงก่อนทำธุรกิจควรต้องศึกษากฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้แม่นยำ ตลอดจนในการทำการตกลงทุกอย่างควรทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้เป็นยืนยันในการรับผิดชอบหรือแบ่งผลประโยชน์รวมถึงอาจใช้เป็นเอกสารประกอบที่สำคัญกรณีที่มีข้อพิพาทในอนาคต

ประโยชน์ของ AEC ต่อการลงทุนในลาว

การเตรียมความพร้อมก้าวสู่ AEC ของลาว

• ปฏิรูปกฎหมายให้สอดคล้องกับเป้าหมายอาเซียน
ผลดีของ AEC ต่อผู้ประกอบการไทยในการเข้าไปลงทุนและทำการค้าในลาว

- ตามข้อผูกพันเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ลาวจะทยอยลดอัตราภาษีนำเข้าให้กับประเทศสมาชิกอาเซียน โดยอยู่ระหว่างร้อยละ 0-5 และในปี 2558 จะเป็นร้อยละ 0
- การได้เปรียบคู่แข่งนอกอาเซียนในการ “เจาะตลาดลาว”
- การย้ายฐานการผลิตจากไทยมาสู่ลาว จะก่อให้เกิดประโยชน์ที่สำคัญ คือ

■ **กรณีใช้เป็นฐานการส่งออก :** จะได้ประโยชน์จากสถานะประเทศที่ยังพัฒนาน้อย (Least Developed Countries (LDCs)) อาทิ สิทธิพิเศษด้านภาษีจากประเทศพัฒนาแล้ว อาทิ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น และจีน

■ เป็นศูนย์กลางของตลาดใหญ่ในการเจาะตลาดอาเซียน เพราะลาวมีพรมแดน ติด 5 ประเทศ คือ ไทย พม่า เวียดนาม กัมพูชา และจีน

■ ประหยัดต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะต้นทุนแรงงาน เพราะค่าแรงของลาวยังต่ำมาก เป็นต้น

แนะนำแหล่งข้อมูลเพื่อศึกษา AEC และลาวเพิ่มเติม

ข้อมูลที่น่าสนใจข้างต้นเป็นเพียงบางส่วนเท่านั้น สามารถศึกษาข้อมูลรอบด้าน และติดตามความเคลื่อนไหวของ AEC และลาวอย่างใกล้ชิดได้จากแหล่งข้อมูลสำคัญ ดังนี้

- ศูนย์บริการข้อมูลประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน www.dtn.moc.go.th
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
- องค์ความรู้ประชาคมอาเซียน www.thai-aec.com
- ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (นานาสาระเกี่ยวกับ AEC) www.exim.go.th
- สภาธุรกิจไทย-ลาว <http://thailaosbiz.com/>
- Laos-Department of Domestic and Foreign Investment <http://www.invest.laopdr.org/>

Tip: ข้อควรรู้ในการทำธุรกิจกับลาว

ห้ามพูดคุยกดถลกเกี่ยวกับการเมือง

- สนทนาเจรจาด้วยคำสุภาพสามารถพูดภาษาไทยในการสื่อสารกับชาวลาวได้ และอย่าแสดงกิริยาหรือคำพูดที่แสดงให้เห็นถึงความไม่ให้เกียรติคนลาว
- ห้ามยุ่งเรื่องผู้หญิงหากเป็นคนมีครอบครัวแล้วและไปยุ่งเกี่ยวกับผู้หญิงลาวถูกลงโทษถึงขั้นเนรเทศเพราะผิดประเพณี
- การทำบัญชีรายรับรายจ่ายควรแจ้งทางการและทำให้ถูกต้อง
- การหลีกเลียงภาษีจะถูกดำเนินการทันทีเพราะการโกงภาษีถือว่าโกงชาติ

- เอกสารอ้างอิง
- สัมภาษณ์ “ผู้ประกอบการไทยที่ทำการค้ากับลาว” 2 ราย
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ <http://www.dtn.moc.go.th>
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ <http://www.dep.thai.go.th>
- ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย <http://www.exim.go.th>
- Laos-Department of Domestic and Foreign Investment <http://www.invest.laopdr.org/> <http://www.thai-aec.com>
- รูปภาพ <http://www.dooasia.com/siam/neighbour/lao1.shtml>

วิเคราะห์จุดเป็นจุดตาย 4 อุตสาหกรรมเสาหลักไทยเมื่อประตู AEC เปิด

แม้ว่า AEC จะเกิดขึ้นโดยยึดผลประโยชน์ของสมาชิกเป็นหลัก แต่สิ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ถึงสิ่งที่จะตามมาก็คือ การแข่งขันที่จะขยายตัวสูงขึ้น ในขณะที่ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศก็มีมาตรการสกัดกั้นรูปแบบเพื่อหวังรักษาผลประโยชน์ตัวเองเช่นกัน การเดินเข้าสู่ประตู AEC ของผู้ประกอบการ SMEs ไทยจึงต้องพร้อมรับมือในทุกอุตสาหกรรม วารสารอุตสาหกรรมสารฉบับนี้ได้รวบรวมบทวิเคราะห์ผลกระทบต่อ 4 อุตสาหกรรมเสาหลักของไทย หลังประตู AEC เปิดในปี 2558 ซึ่งได้แก่

<http://www.thairath.co.th/media/content/2010/07/28/99557/hr1667/630.jpg>

กลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลการเกษตร

อุตสาหกรรมเครื่องจักรกลการเกษตรเป็นอุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting Industry) ที่ผลิตปัจจัยการผลิตหรือบริการให้กับอุตสาหกรรมเกษตร โดยมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และสร้างมูลค่าเพิ่มโดยรวมของอุตสาหกรรมให้สูงขึ้น อุตสาหกรรมเครื่องจักรกลการเกษตรสนับสนุนอุตสาหกรรมปลายน้ำ เช่น การผลิตและแปรรูป อุตสาหกรรมเกษตร อุตสาหกรรมอาหาร อ้อยและน้ำตาล ไม้และเครื่องเรือน เป็นต้น และสร้างมูลค่า ให้แก่อุตสาหกรรมต้นน้ำ เช่น การหล่อโลหะ การตีขึ้นรูป การชุบเคลือบผิว รวมถึงการเชื่อมโยงการให้บริการทางการเกษตรและอุตสาหกรรมปลายน้ำอื่นๆ เข้าด้วยกัน

ผลกระทบของ AEC ต่อผู้ประกอบการ

วัตถุดิบ การผลิต ต้นทุนการผลิต และมาตรฐาน

- เทคโนโลยีการผลิตและมาตรฐานของไทยอยู่ในระดับแนวหน้าของอาเซียน
- ต้นทุนการผลิตอยู่ในระดับสูงเนื่องจากต้นทุนที่เกิดจากทางภาครัฐ เช่น ภาษี ค่าแรงขั้นต่ำ รวมถึงการใช้เหล็กภายในประเทศยังเป็นสาเหตุให้ต้นทุนการผลิตยังมีสัดส่วนสูงกว่าต้นทุนอื่นๆ
- วัตถุดิบของไทยมีราคาแพงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน
- การผลิตให้ได้มาตรฐานของประเทศไทยซึ่งอยู่ในระดับที่สูงมากทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น สามารถแข่งขันกับสินค้าจากประเทศจีนได้

- แรงงานภายในประเทศและการเคลื่อนย้ายแรงงานวิชาชีพ

- SMEs ไทยยังไม่สามารถขยายการผลิตได้เนื่องจากไม่มีแรงงาน

- ทักษะคติของแรงงานในการทำงานกับอุตสาหกรรมนี้ไม่มีความน่าสนใจ หรือทัดเทียมกับอุตสาหกรรมอื่น

- มีการรวมตัวกันในคลัสเตอร์เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆ

- ขาดแรงงานที่มีฝีมือ เมื่อต้องมีการฝึกแรงงานต่างด้าวก็ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

- แรงงานมีค่านิยมที่จะเลือกทำงานในบริษัทที่มั่นคง

- แรงงานที่มีทักษะอาจถูกดึงตัวไปทำงานที่ต่างประเทศ

- ตลาด สินค้า และลูกค้า

- ผู้ประกอบการจะแข่งขันได้ ต้องมีการเน้นเรื่องบริการหลังการขาย

- อัตราภาษี ระเบียบพิธีการศุลกากร

- ภาษีนำเข้าวัตถุดิบรวมแล้วสูงกว่าการนำเข้าเครื่องจักรสำเร็จจากต่างประเทศ

- อื่นๆ

- ประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศเวียดนาม มีแรงงานที่มีความสามารถเทียบเท่ากับประเทศไทย แต่วิศวกรของไทยไม่ชอบเข้ามาทำงานที่เป็น SMEs

- มีการจัดตั้งสถาบัน ปวส. และ ปวช. เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มเป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำของระบบโครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย ซึ่งเน้นการใช้แรงงานเข้มข้น (Labor Intensive) ไม่จำเป็นต้องลงทุนสูง และใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ไม่ซับซ้อนมากนัก แต่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ได้ค่อนข้างสูง ซึ่งเทคโนโลยีการผลิตส่วนใหญ่ยังใช้เครื่องจักรที่มีอายุการใช้งานมานานแต่ก็ยังคงเป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการส่งออกสูง นอกจากนี้ แรงงานไทยเป็นแรงงานที่มีฝีมือ ผลิตภัณฑ์ที่ได้จึงมีความประณีต และเป็นที่ต้องการของตลาดผลิตภัณฑ์ที่ได้จากอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม ได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูปจากการทอ และเสื้อผ้าสำเร็จรูปจากการถัก

สำหรับอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม ได้แก่ อุตสาหกรรมไหม อุตสาหกรรมนอนวูฟเวน ซึ่งผลิตผ้าอ้อมเด็ก ชุดผ้าตัดแพทย์ ผลิตภัณฑ์ไว้ใช้ในโรงพยาบาล และอุตสาหกรรมสิ่งทอเพื่อการเคหะ เป็นต้น ที่ผ่านมามาประเทศไทยได้เปรียบด้านค่าจ้างแรงงานโดยผลิตตามคำสั่งซื้อ (OEM) แต่ผลจากค่าแรงที่สูงขึ้นทำให้ผู้ว่าจ้างได้ย้ายฐานการผลิตไปประเทศอื่น ดังนั้นประเทศไทยต้องเร่งให้มีการพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างสินค้าที่เป็นตราสินค้า (Brand Name) ของไทยเอง และพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้มีความรวดเร็วและแม่นยำขึ้น

ผลกระทบของ AEC ต่อผู้ประกอบการ

• วัตถุดิบ การผลิต ต้นทุนการผลิต และมาตรฐาน

• วัตถุดิบและวิธีการผลิตมีความหลากหลายขึ้น
• ลดต้นทุนการผลิตโดยการย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศที่ค่าแรงถูกกว่า เช่น เวียดนาม พม่า

• แรงงานภายในประเทศและการเคลื่อนย้ายแรงงานวิชาชีพ

- มีการพัฒนาฝีมือแรงงานอยู่ตลอดเวลา เมื่อแรงงานลดก็ไม่กระทบต่อการส่งออก
- สามารถใช้แรงงานราคาถูกจากประเทศเพื่อนบ้านได้
- ปัจจุบันมีแรงงานต่างด้าวในระบบจำนวนมากกว่าแรงงานในระบบเกือบ 2 เท่า จึงกลายเป็นปัญหาว่าจะทำอย่างไรให้แรงงานนอกระบบเข้ามาอยู่ในระบบเต็มรูปแบบ
- ขาดแคลนแรงงานประเภทช่างตัดเย็บในประเทศอย่างหนัก
- มีปริมาณงานเสียร้อยละ 20 ของผลผลิตทั้งหมด ถือว่าคุณภาพของแรงงานยังไม่ดีเท่าที่ควร ผู้ประกอบการจึงควรหาทางลดของเสียที่เกิดขึ้นในระบบผลิต

• ตลาด สินค้า และลูกค้า
• สินค้าหลักของไทยมีน้อยชนิด
• การตลาดในอาเซียนทำได้ยาก หรือทำได้เพียงแค่ออเอ็ม เป็นอุปสรรคอยู่มากต่อโรงงานขนาดเล็ก โดยเฉพาะการพยายามพัฒนาสินค้าตามยุคสมัยและความนิยม

• การลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ
• ต่างชาติเริ่มทะยอยย้ายฐานการลงทุนออกจากประเทศจีนเพราะไม่ให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น จึงเป็นโอกาสของประเทศไทยในกลุ่มอาเซียน

• แหล่งผลิตในทวีปอเมริกามีต้นทุนสูงเกินกว่าสิทธิประโยชน์ภาษีนำเข้าจาก NAFTA ดังนั้น นักลงทุนจึงเริ่มย้ายฐานการผลิตมายังอาเซียน

• อุตสาหกรรมสนับสนุนและโลจิสติกส์
• ประเทศไทยยังมีความได้เปรียบในเรื่องอุตสาหกรรม

• <http://www.google.com/search?q=thailand>

สนับสนุนที่ครบวงจร

• อัตราภาษี ระเบียบพิธีการศุลกากร

- ได้สิทธิประโยชน์นำเข้าของประเทศเพื่อนบ้านในการส่งสินค้าไปขายยังยุโรปและสหรัฐอเมริกา
- มีมาตรการป้องกันสารปนเปื้อนในเสื้อผ้าเด็ก โดยประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นผู้ริเริ่ม และมีบางประเทศในยุโรปประกาศตามมา ซึ่งสินค้าไทยได้มาตรฐานและสามารถส่งออกได้

กลุ่มอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์

กลุ่มอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่อาศัยการใช้วัตถุดิบภายในประเทศเป็นสำคัญ เน้นการจ้างงานช่างฝีมือภายในประเทศและประมาณร้อยละ 90 เป็นผู้ประกอบการไทยที่ส่วนใหญ่ทำการผลิตเพื่อส่งออกวัตถุดิบของอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ คือ ไม้ยางพารา จึงเกิดการเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมกระดาษด้วย

ตลาดส่งออกที่สำคัญของอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น แต่ปัจจุบันมูลค่าการส่งออกกลับมีอัตราการเติบโตที่ลดลงอย่างต่อเนื่องเมื่อเทียบกับประเทศคู่ค้าหลัก ซึ่งปัญหาล้วนมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมภายนอกที่เป็นแรงกดดันกระทบโดยตรง ซึ่งก็คือคู่แข่งจากประเทศเวียดนาม จีนและมาเลเซียที่หันมาสนใจการส่งออกเฟอร์นิเจอร์อย่างจริงจัง และรัฐบาลของประเทศนั้นๆ ก็ให้การสนับสนุน ผู้ประกอบการและมีการทำการตลาดเชิงรุก

ผลกระทบของ AEC ต่อผู้ประกอบการ

- วัตถุดิบ การผลิต ต้นทุนการผลิต และมาตรฐาน
 - ผู้ประกอบการสามารถนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศได้
 - เฟอร์นิเจอร์ของไทยถือว่ามีความน่าเชื่อถือมาตรฐานโลก (Consistency & Reliability) จากความเชื่อถือของผู้บริโภคจากประเทศสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น

- เกิดการแข่งขันภายในประเทศขึ้นเมื่อมีการนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ราคาถูกจากประเทศเวียดนามและจีนเข้ามาภายในประเทศ
- ประเทศพม่าสามารถผลิตไม้ยางพาราได้ ทำให้เกิดคู่แข่งทั้งผู้ผลิตน้ำยางและไม้ยางพารา
- แรงงานต่างด้าวสามารถนำทักษะในกระบวนการผลิตไม้ยางพารากลับไปขยายผลต่อในประเทศบ้านเกิดได้

• ตลาด สินค้า และลูกค้า

- เกิดความร่วมมือกันของผู้ประกอบการเพื่อให้สมาชิก ASEAN Furniture Industry Council ของแต่ละประเทศผลักดันภาครัฐของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน ส่งผลให้ประเทศในอาเซียนนำเข้าสินค้าเฟอร์นิเจอร์ระดับ High - end จากประเทศไทย
- อัตราภาษี ระเบียบพิธีการศุลกากร
- ได้สิทธิประโยชน์นำเข้าของประเทศเพื่อนบ้านในการส่งสินค้าไปขายยังยุโรปและสหรัฐอเมริกา

กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง

กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางและผลิตภัณฑ์ยางเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐานที่มีความสำคัญมาก ซึ่งยางพาราถือเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อุตสาหกรรมยางในประเทศไทยประกอบด้วย 2 ส่วน คือ อุตสาหกรรมต้นน้ำที่ทำหน้าที่ผลิตวัตถุดิบ ได้แก่ ยางแผ่นรมควัน ยางแท่งมาตรฐาน และ น้ำยางข้น (อุตสาหกรรมยางดิบ และ อุตสาหกรรมน้ำยางข้น) ส่วนอุตสาหกรรมปลายน้ำมีหน้าที่ผลิตตัวผลิตภัณฑ์ยางให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ อุตสาหกรรมต้นน้ำของยางยังมีความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมปิโตรเคมีซึ่งผลิตสารเคมียาง และ อุตสาหกรรมเส้นใยและสิ่งทอซึ่งผลิตวัตถุดิบเสริมแรง

ประเทศไทยมีปริมาณการผลิตยางพาราประมาณ 3 ล้านตันต่อปี โดยส่งออกผลิตภัณฑ์ยางดังกล่าวในรูปของยางแปรรูป ขึ้นตันสูงถึงร้อยละ 90 (คิดเป็นมูลค่าร้อยละ

ผลกระทบของ AEC ต่อผู้ประกอบการ

• วัตถุดิบ การผลิต ต้นทุนการผลิต และมาตรฐาน

- ไทยมีมาตรฐานที่เชื่อถือได้จากการกำหนดมาตรฐานอุตสาหกรรมต้นน้ำและปลายน้ำ ทั้งด้านผู้ผลิตเทคโนโลยีและเจ้าของตราสินค้าที่มีระเบียบในการผลิตค่อนข้างรัดกุม

- มีอุปสรรคในการปกป้ององค์ความรู้ (Know-How) ในการผลิตจากผู้ผลิตยานยนต์รายใหญ่ ทำให้โอกาสในการขยายตัวของผู้ประกอบการ รวมถึง มีความเสี่ยงจากการถูกรวบรวมโดยบริษัทขนาดใหญ่ในประเทศญี่ปุ่น

- จากการผลิตจำนวนมากทำให้เกิด Economies of Scale ซึ่งส่งผลต่อผู้ผลิตยานยนต์ที่จะได้ต้นทุนต่ำ แต่ในทางกลับกันกลับทำให้ผู้ประกอบการรายย่อยไม่สามารถแข่งขันด้านราคาได้

• แรงงานภายในประเทศและการเคลื่อนย้ายแรงงานวิชาชีพ

- ลักษณะธุรกิจชิ้นส่วนยานยนต์กับวิธีการดำเนินชีวิตของแรงงานที่มีคุณภาพมีความแตกต่างกันจึงทำให้ขาดแคลนบุคลากรคุณภาพเข้ามาทำงานในอุตสาหกรรมนี้

- ได้รับผลกระทบจากการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ ในระยะสั้นนั้นจะทำให้ต้นทุนค่าจ้างแรงงานในอุตสาหกรรมปรับเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 40

• การลงทุนทั้งในและต่างประเทศ

- การเปิดเสรีจะส่งผลให้ประเทศอื่นมาลงทุนในอุตสาหกรรมนี้ในประเทศไทยเพิ่มขึ้น เนื่องจากประเทศไทยมีอุตสาหกรรมสนับสนุนจำนวนมาก

- SMEs ที่ต้องการขยายกิจการเข้ามาในประเทศไทยจะเกิดข้อจำกัดด้านแหล่งเงินทุน เนื่องจาก BOI ได้ให้สิทธิในการลงทุนสำหรับอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่มีการลงทุนเกิน 200 ล้านบาท

• ตลาด สินค้า และลูกค้า

- ผู้ประกอบการไทยไม่สามารถแข่งขันด้านราคากับสินค้าจากประเทศจีนได้

- ผู้ประกอบการไทยส่วนใหญ่คุ้นเคยกับการผลิตชิ้นส่วนมายาวนานประกอบกับการเปิดอุตสาหกรรมสนับสนุนจึงต้องกลายเป็น ผู้ผลิตลำดับที่ 2 หรือ 3 มาโดยตลอด ทำให้ความสามารถในการสร้างตราสินค้ามีน้อย

• อัตราภาษี ระเบียบพิธีการศุลกากร

- สมาชิกที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมกับสมาคมกลุ่มยังไม่มีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎระเบียบภาษี และผลกระทบของ AEC ต่อผู้ประกอบการ

• อื่นๆ

- ในขณะที่ตลาดรถยนต์มีผู้ประกอบการรายใหม่ๆ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เช่น Cherry Tata แต่สำหรับผู้ประกอบการ SMEs ของไทยยังไม่มี Know-How มากพอที่จะใช้ประโยชน์จากโอกาสนี้

- วัสดุในการผลิตบางชิ้นยังต้องพึ่งการนำเข้าสินค้าเนื่องจากในต่างประเทศมีศักยภาพการผลิตที่สูงกว่าส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องเสียภาษีในการนำเข้าบางรายการ

- บริษัทรถยนต์มองว่า ATIGA เป็นอุปสรรค ซึ่งเป็นการปรับปรุงจาก CEPT Form D เกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานสินค้าและการทดสอบระบบชิ้นส่วนยานยนต์ ทำให้แต่ละประเทศในอาเซียนยอมรับผลการทดสอบ (Test Report) ซึ่งกันและกันภายในอาเซียนเท่านั้น

Book Coner

เรื่อง : แวนชยาย

1. **ชื่อหนังสือ** : ภาพรวมด้านการค้า การลงทุน และการอำนวยความสะดวก ในการขนส่งของอาเซียน **ผู้เขียน** : บริษัท ซีเอ อินเตอร์เนชั่นแนล อินฟอรม์ชั่น **รหัส** : E 2 ก1 ล2

รายละเอียด : เกี่ยวกับการส่งเสริมตลาดการค้าการลงทุนสินค้าอุตสาหกรรมอาเซียนภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในประเทศกัมพูชา ลาว และพม่า ภาพรวมด้านการค้า การลงทุน และการอำนวยความสะดวกในการขนส่งของอาเซียน

ชื่อหนังสือ : การส่งเสริมการค้าและการลงทุนของไทยในประเทศกัมพูชา ภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน **ผู้เขียน**: บริษัท ซีเอ อินเตอร์เนชั่นแนล อินฟอรม์ชั่น

รหัส : E 2 ก1 ล3

รายละเอียด: เกี่ยวกับการส่งเสริมการค้าและการลงทุนของไทยในประเทศกัมพูชา ภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน

ชื่อหนังสือ: การส่งเสริมการตลาดการค้าและการลงทุนของไทยในประเทศเวียดนาม ภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้เขียน: บริษัท ซีเอ อินเตอร์เนชั่นแนล อินฟอรม์ชั่น **รหัส**: E 2 ก1 ล6

รายละเอียด : เกี่ยวกับการส่งเสริมการตลาดการค้าและการลงทุนของไทยในประเทศเวียดนาม ภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน

ชื่อหนังสือ : การส่งเสริมตลาดการค้าและการลงทุนของไทยในประเทศ สปป.ลาว ภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน **ผู้เขียน** : บริษัท ซีเอ อินเตอร์เนชั่นแนล อินฟอรม์ชั่น **รหัส** : E 2 ก1 ล4

รายละเอียด : เกี่ยวกับการส่งเสริมตลาดการค้าและการลงทุนของไทยในประเทศ สปป.ลาว ภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน

ชื่อหนังสือ : การส่งเสริมตลาดการค้าและการลงทุนของไทยในประเทศพม่า ภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน **ผู้เขียน** : บริษัท ซีเอ อินเตอร์เนชั่นแนล อินฟอรม์ชั่น **รหัส** : E 2 ก1 ล5

รายละเอียด : เกี่ยวกับการส่งเสริมตลาดการค้าและการลงทุนของไทยในประเทศพม่า ภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน

ชื่อหนังสือ : คู่มือทำธุรกิจ-การลงทุนในเวียดนาม

ผู้เขียน : ศูนย์ข้อมูลอินโดจีน **รหัส** : E 2 ว10

รายละเอียด : ประกอบด้วยสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจเวียดนาม ธุรกิจ และการลงทุน การเงิน การธนาคาร กฎหมายและกฎเกณฑ์ในการลงทุน การแนะนำธุรกิจใหม่ที่เฟื่องฟูในเวียดนาม

ชื่อหนังสือ : คู่มือการลงทุนในกัมพูชา
ผู้เขียน : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักนายกรัฐมนตรี
รหัส : E 2 ก10 เนื้อหาเกี่ยวกับการลงทุนในประเทศกัมพูชา การลงทุนจากต่างประเทศ และความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยและกัมพูชา

ชื่อหนังสือ : ไทยกับการเป็นประธานอาเซียน
ผู้เขียน : ประภัสสร เทพชาตรี
รหัส : E 2 ป52 เป็นการอธิบายเรื่อง “ไทยกับการเป็นประธานอาเซียน” ที่สถาบันร่วมมือกับโครงการอาเซียนศึกษา เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักวิชาการ หน่วยงานราชการ เอกชนและสาธารณชน

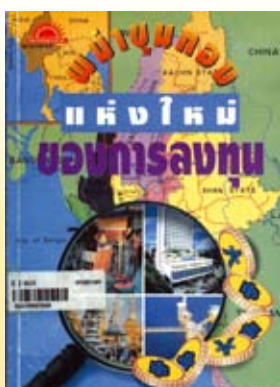
ชื่อหนังสือ : คู่มือการลงทุนในลาว
ผู้เขียน : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักนายกรัฐมนตรี
รหัส : E 2 ล10 เนื้อหาเกี่ยวกับการลงทุนในประเทศลาว การลงทุนจากต่างประเทศ และความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยและลาว

ชื่อหนังสือ : คู่มือการลงทุนในพม่า
ผู้เขียน : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักนายกรัฐมนตรี
รหัส : E 2 พ11 เนื้อหาเกี่ยวกับการลงทุนในประเทศพม่า การลงทุนจากต่างประเทศ และความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยและพม่า

ชื่อหนังสือ : The ASEAN Charter = กฎบัตรอาเซียน
ผู้เขียน : Association of Southeast Asian Nation
รหัส : E 2 ก52 เนื้อหาเกี่ยวกับการกฎบัตรอาเซียน

ชื่อหนังสือ : พม่าชุมทองแห่งใหม่ของการลงทุน
ผู้เขียน : วิชัย โกสุวรรณจินดา
รหัส : E 2 พ10 เป็นการนำเสนอ ลู่ทางการลงทุน ในประเทศพม่า

สถานที่สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติม
 ห้องสมุดกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
 โทร.02-202-4425 หรือ 02-354-3237 เว็บไซต์ <http://library.dip.go.th>

ใบสมัครสมาชิก วารสารอุตสาหกรรมสาร 2555

โปรดกรอกข้อมูลทั้งหมดเพื่อประโยชน์ในการจัดส่งข้อมูลที่ท่านต้องการ

วันที่สมัคร.....เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน

ชื่อ / นามสกุล.....

บริษัท/หน่วยงาน.....

ที่อยู่.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... เว็บไซต์บริษัท.....

โทรศัพท์..... โทรสาร.....

ตำแหน่ง..... อีเมล.....

แบบสอบถาม

1. ผลิตภัณฑ์หลักที่ท่านผลิตคือ.....

2. ท่านรู้จักวารสารนี้จาก.....

3. ข้อมูลที่ท่านต้องการคือ.....

4. ประโยชน์ที่ท่านได้จากวารสารคือ.....

5. ท่านคิดว่าเนื้อหาสาระของวารสารอุตสาหกรรมสารอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับวารสารราชการทั่วไป

☐ ดีที่สุด ☐ ดีมาก ☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ต้องปรับปรุง

6. การออกแบบปกและรูปเล่มอยู่ในระดับใด

☐ ดีที่สุด ☐ ดีมาก ☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ต้องปรับปรุง

7. ข้อมูลที่ท่านต้องการให้มีในวารสารนี้มากที่สุดคือ (ใส่หมายเลข 1...2...3... ตามลำดับ)

☐ การตลาด ☐ การให้บริการของรัฐ ☐ สัมภาษณ์ผู้ประกอบการ ☐ ข้อมูลอุตสาหกรรม ☐ อื่นๆ ระบุ.....

8. คอลัมน์ที่ท่านชอบมากที่สุด (ใส่หมายเลข 1...2...3... ตามลำดับความชอบ)

☐ Interview (สัมภาษณ์ผู้บริหาร) ☐ Product Design (ออกแบบผลิตภัณฑ์) ☐ Good Governance (ธรรมาภิบาล)

☐ SMEs Profile (ความสำเร็จของผู้ประกอบการ) ☐ Report (รายงาน / ข้อมูล) ☐ Innovation (นวัตกรรมใหม่)

☐ Market & Trend (การตลาด / แนวโน้ม) ☐ Book Corner (แนะนำหนังสือ) ☐ อื่นๆ ระบุ.....

9. ท่านได้รับประโยชน์จากวารสารอุตสาหกรรมสารมากน้อยแค่ไหน

☐ ได้ประโยชน์มาก ☐ ได้ประโยชน์พอสมควร ☐ ได้ประโยชน์น้อย ☐ ไม่ได้ใช้ประโยชน์

10. เทียบกับวารสารราชการทั่วไป ความพึงพอใจของท่านที่ได้รับจากวารสารเล่มนี้ เทียบเป็นคะแนนได้เท่ากับ

☐ 91-100 คะแนน ☐ 81-90 คะแนน ☐ 71-80 คะแนน ☐ 61-70 คะแนน ☐ ต่ำกว่า 60 คะแนน

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมสร้างมิติใหม่

ให้บริการซอฟต์แวร์ผ่านเน็ตสำหรับเอสเอ็มอี
สะดวก รวดเร็ว ประหยัด ประสิทธิภาพสูง

โครงการอีซีไอที

โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมไทยด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ
(Enhancing SMEs Competitiveness Through IT)

- ▶ เปิดให้บริการนำไอทีมาใช้ในการเสริมประสิทธิภาพในภาคธุรกิจ ช่วยให้ทำงานได้ง่ายขึ้น ขั้นตอนน้อย และใช้งบประมาณน้อย ด้วยเทคโนโลยีระบบซอฟต์แวร์ที่ทำงานผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำงานเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกับซอฟต์แวร์ระบบอื่นๆ ได้ เช่น ระบบการผลิต ระบบการเงินและการบัญชี ระบบจัดการทรัพยากรบุคคลระบบการขาย ระบบจัดซื้อ ระบบโลจิสติกส์ ฯลฯ โดยเชื่อมต่อเพื่อให้งานร่วมกันได้อย่างลงตัว ผู้ประกอบการมีเพียงคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะในสำนักงาน เพียงไม่กี่เครื่อง ไม่ต้องลงทุนระบบ ไม่ต้องเสียเวลาในการติดตั้ง ก็สามารถใช้งานซอฟต์แวร์บริหารงานได้ทั้งระบบ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจัดทีมงานมืออาชีพคอยให้บริการแก่ผู้ประกอบการเอสเอ็มอี

1. สมัครด้วยตัวเอง
ติดต่อ โทร. 02 354 9078
email: ecitthai@gmail.com

2. ติดต่อผ่านผู้ให้บริการ
ซอฟต์แวร์ในโครงการ

ใบสมัคร

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

พิจารณาคูณสมบัติ
ให้ข้อมูลบริษัทซอฟต์แวร์ในโครงการ
เลือกผู้ให้บริการซอฟต์แวร์
ในโครงการ

พิจารณาคูณสมบัติ

สนใจเข้าร่วมโครงการสอบถามเพิ่มเติมได้ที่
ส่วนบริการสารสนเทศ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กทม. 10400

โทร. 0 2202 4545 -20 โทรสาร 0 2202 4491

www.dip.go.th www.ecitthai.net email: ecit@dip.go.th

<http://e-journal.dip.go.th>

วารสารอุตสาหกรรมสารออนไลน์

วารสารอุตสาหกรรมสาร เป็นวารสารในสังกัดกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ของราชการที่มีอายุยาวนานกว่า 50 ปี เป็นฐานข้อมูลสำคัญในการส่งเสริมความรู้ด้านอุตสาหกรรม เนื้อหาภายในเล่มประกอบด้วย แนวโน้มของอุตสาหกรรม กระบวนการผลิต การตลาด การบริหารการจัดการ การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ การให้บริการต่างๆ ตลอดจนตัวอย่างผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในธุรกิจอุตสาหกรรม

Market & Trend
ตลาดและแนวโน้มธุรกิจและอุตสาหกรรม

เพิ่มมูลค่า อุตสาหกรรมไทย
ปีที่ 54 ฉบับเดือน ก.ย. - ต.ค. 2554

Innovation & Creation
นวัตกรรม & ความคิดสร้างสรรค์
ปีที่ 54 ฉบับเดือน ก.ค. - ส.ค. 2554

Green Industry อุตสาหกรรมสีเขียว
โอกาสที่ท้าทายของ SMEs
ปีที่ 54 ฉบับเดือน ม.ค. - ก.พ. 2554

TOPOTOP ยกเครื่องสินค้าชุมชนไทย
ให้โดนใจตลาดโลก
ปีที่ 54 ฉบับเดือน มี.ค. - เม.ย. 2554

ขนมพลิกบทบาทเป็นสินค้าเศรษฐกิจ
ฉบับเดือน พ.ย. - ธ.ค. 2553

กระแสนวัตกรรมดินตัว
ฉบับเดือน พ.ย. - ธ.ค. 2552

ตลาดบรรจุภัณฑ์
ฉบับเดือน ก.ย. - ต.ค. 2552

ศูนย์กลางการแพทย์แห่งเอเชีย
ฉบับเดือน ก.ค. - ส.ค. 2552

อาหารพร้อมทาน
ฉบับเดือน ม.ค. - ก.พ. 2552

เกษตรแปรรูป
ฉบับเดือน พ.ย. - ธ.ค. 2551

ธุรกิจ ชา-กาแฟ
ฉบับเดือน ก.ค. - ส.ค. 2551

อาหารแช่แข็ง
ฉบับเดือน ม.ค. - ก.พ. 2551

โอกาสและธุรกิจ ขนมไทย
ฉบับเดือน พ.ค. - มิ.ย. 2550

ผู้ประกอบการสตรี
ฉบับเดือน มี.ค. - เม.ย. 2550

บริการจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
ฉบับเดือน ม.ค. - ก.พ. 2550

สมัครเป็นสมาชิกได้ที่ :

วารสารอุตสาหกรรม กลุ่มประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กทม. 10400
สมัครผ่านเครื่องแฟกซ์ที่หมายเลข 0 2354 3299 หรือ สมัครผ่าน email : e-journal@hotmail.com